Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Тошкент ҳақиқати

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

№ 142 (10.138). • 1991 йил 25 июль • пайшанба • Баҳоси 8 тийин.

БУГУН ЖИГАРИСТОНДА

Виқорли қорларга туташ қир адирлар бағрида жойлашган хушманзара қишлоқнинг номини кўпчилик ҳатто эшитмаган ҳам эди. Афсуски, аҳли ва табиати шеъру достонларга мавзу бўлиши мумкин бўлган бу масканнинг номи эл оғзига дарду ҳасрат билан тушди.

Жигаристон...

Ўша фожиали кунларда кўпчилик ҳамкасбларим қатори мен ҳам, бағри дилпора, бироқ ғам қаддларини букмаган Жигаристоннинг матонатли кишилари билан мулоқотда бўлган эдим. Ён дафтаримда табиий офат оқибатлари, жигаристонликларнинг умид ва ишончга тўла таскинли сўзлари битилган сатрлар бор. Бу жумлалар бугун ўзгача аҳамият касб этади.

— Бу кунлар ҳам ўтар-кетар, — деган эди маҳаллий автобаза ҳайдовчиси Файзулло Йўлдошев.— Муҳими, элгиз эмасмиз-ку. Элдошлик, қон-қардошлик оғир кунларда билинаркан-да. Қаранг, бутун ўзбекистонликлар бизга ҳамдард бўлиб, мадад қўлини чўзаяпти...

Дарҳақиқат, у кунлар ўтди. Азобли яралар аста-секин бўлса-да битаяпти. Жигаристонликлар эртанги кун ташвишлари билан яшашаяпти. Муҳими, Файзулло айтмоқчи, улар элгизлик азобини ҳис қилишмаяпти. Оғир кунларда эл уларга дардкаш, эл уларга мададкор, эл уларга суянчиқ бўлди. Топилмас халқимиз бағри кенглигини яна бир бор намоён қилди.

Қурби етган ҳимматини аямади. Жигаристон жамғармасига баъзилар минглаб, бошқалар юзлаб, кимдир эса сўмлаб пул ўтказди. Бироқ гап пулнинг миқдоридами? Муҳими, меҳр-оқибат юзага чиқарган эътибор, ҳиммат эмасми?

Оғир иқтисодий шароитда яшаётган талаба ўзининг камтаргина жамғармасидан улушини чин кўнгилдан ажратиб беролган экан, шунинг ўзи кўп маънони англатмайдими?

Автомобиль йўллари вазирлиги ва Тошкент кўприк қурилиши бошқармаси ходимлари ҳам хайрли ишдан четда қолишмади. Улар жигаристонликларнинг янги уй-жойларга кўчишини таъминлаш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда. Икки ой мобайнида 5 километр тош ётқизилган йўл қурилди. 500 погон метр бетон ариқлар ва шунча миқдорда йўлакчалар бунёд этилди.

Кўпчиликнинг саъйи-ҳаракати туфайли янги Жигаристон қад кўтармоқда. Насиб қилса янги қишлоқда ҳам невара-ю-чеваралар дунёга келади. Қўша-қўша тўйлар бўлади.

Баҳром МИРЗОҚОБИЛОВ.

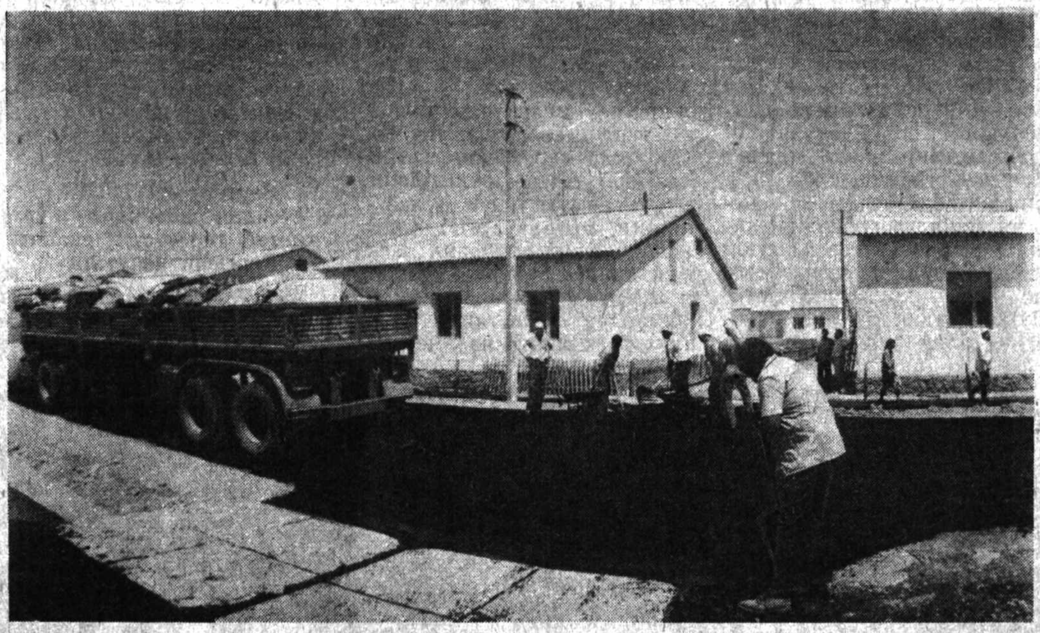

Суратларда: янги қурилган уйлар ўз эгаларини қабул қилишга тайёр.

Суратчи О. ИВАНОВ.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИНИНГ БАЁНОТИ

РСФСР Президенти РСФСР давлат идораларида, муассасаларида ва ташкилотларида сиёсий партияларнинг ҳамда оммавий жамоат ҳаракатларининг ташкилий тузилмалари фаолиятини тўхтатиш ҳақида фармон қабул қилди. Касаба уюшмалари ташкилий тузилмаларининг фаолияти маъмуриятнинг розилигига боғлиқ қилиб қўйилмоқда. Шу тариқа Россия Федерациясидаги СССР фуқароларининг РСФСР ҳудудида жойлашган давлат бошқарув идораларидаги, давлат муассасалари, ташкилотларидаги, корхоналаридаги жамоат бирлашмалари таркибида қонуний асосларда ўз фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқлари поймол этилмоқда.

Фармоннинг ушбу қоидалари фуқароларнинг демократик эркинликлари ва ҳуқуқлари анчагина чекланишини билдиради, СССР Конституциясининг СССР фуқароларига давлат ишларини бошқаришда ҳам бевосита, ҳам жамоат бирлашмалари, шу жумладан сиёсий партиялар орқали қатнашиш ҳуқуқини кафолатлайдиган 48-моддасига; СССР Конституциясининг жамоат ташкилотлари ўз уставларида белгиланган вазифаларни муваффақиятли бажаришлари учун уларга шарт-шароитни кафолатлайдиган 51-моддасига ва РСФСР Конституциясининг худди шундай кафолат берадиган 49-моддасига зиддир. Фармоннинг шу қисми «жамоат ташкилотлари тўғрисида»ги СССР қонунининг 10 ва 15-моддаларига ҳам зиддир, бу моддаларда жамоат бирлашмаларининг, шу жумладан сиёсий партияларнинг уставларида ўз тузилишини ўзлари белгилаш ҳуқуқи мустаҳкамлаб қўйилган.

Сиёсий партияларнинг ва оммавий жамоат ташкилотларининг фаолиятини чеклаш тўғрисидаги қоидалар фуқаролик ва сиёсий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пактнинг жаҳон ҳамжамиятида эътироф қилинган нормаларига, СССР ҳам тасдиқлаган бошқа ҳужжатларга мувофиқ келмайди, бу ҳужжатларда ҳамма учун тенг бўлган давлат ишларини юритишда ҳеч бир камситишсиз қатнашиш ҳуқуқи ва имкониятини, шунингдек, инсоннинг уюшмалар тузиш, бирлашиш эркинлиги мустаҳкамлаб қўйилган.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси чуқур таассуф этадики, РСФСР Президентининг шу лавозимдаги дастлабки қадамлари Конституцияга, демократияга зид бўлган ҳужжат билан, жамоат бирлашмаларининг фаолиятига қонунга хилоф равишда аралашиш ва уларнинг ҳуқуқларини бузиш билан бошланди. Бу эса ижтимоий тотувлик ва амалий ҳамкорлик жараёнини ривожлантириш учун тўсиқ бўлади, ҳолбуки, СССР фуқаролари бу жараёнга катта умид боғлаган эдилар.

РСФСР Президентининг янги фармони аввало КПССга қарши қаратилганини, вужудга келган партия тузилмаларини бузиш мақсадини кўзлашини кўриш қийин эмас. Завод ва фабрикалардаги ячейкалардан юзага келган, меҳнаткашларнинг манфаатларини ифодалайдиган КПСС ўз ҳаётини меҳнат жамоаларидан ташқарида тасаввур этмайди. Унинг ўзи партия билан давлат ўртасида вазифаларни фарқлаб қўйиш ташаббусини бошлади, давлат идоралари ва бошқарув фаолиятига аралашишга қарши чиқмоқда, унинг ташкилотлари қатъий равишда қонун доирасида иш кўрмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси Россия Федерацияси ва СССР конституцион идораларига мурожаат этиб, демократияни тўхтатиб қўйиш ва қонунийликни поймол этиш йўлига оғиб кетилишига йўл қўймасликка чақиради. КПСС аъзоларининг бурчи сабр-матонат кўрсатишдан, Конституция меъёрлари ва КПСС Устави асосида меҳнаткашларнинг қонуний ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилиш йўлидаги ўз сиёсий фаолиятини кучайтиришдан иборатдир.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ СИЁСИЙ БЮРОСИ.

ИЛҒОР САБЗАВОТКОРЛАР ДАЛАСИДА

ЯНА 1000 ТОННА ТОПШИРИЛАДИ

Аниқ мақсадни кўзлаб, тадбиркорлик билан олиб борилган иш бугунги кунда ажойиб самаралар берди: Калинин ноҳиясидаги «Партия XX съезди» жамоа хўжалиги деҳқонлари сабзавот, картошка сотиш режаларини биринчилардан бўлиб ортиғи билан адо этдилар. Эл дастурхонига режадаги 2850 тонна ўрнига 2900 тонна сабзавот, шунингдек, 250 тонна картошка етказиб берилди.

Йиллик режаларнинг муваффақиятли ва барвақт бажарилишига жамоа хўжалигининг Пирмат Нурматов, Зуҳур Юсупов, Худойберди Файзиев ўртоқлар бошлиқ бригадаларининг жамоалари, айниқса, катта ҳисса қўшдилар. Меҳнат ютуғида ноҳия деҳқончилик комбинати мутахассислари, тайёрлов, моддий-техника таъминоти идоралари ходимларининг ҳам муносиб улушлари бор.

Хўжалик пиллакорлари ҳам бу йил яхши меҳнат қилдилар. Давлатга режадаги 4 минг килограмм ўрнига 4150 килограмм хом ашё етказиб берилди.

Чорвадорлар ҳам астойдил ишламоқдалар. Шу кунгача давлатга гўшт топшириш режаси бажариб қўйилди. Сут топшириш ҳам жадал бораётир. Ҳозирга қадар режадаги 261 тонна ўрнига 342 тонна сут топширилди. Айни кунларда сентябрь ойи ҳисобига маҳсулот топширилмоқда.

Қишлов учун чорва озуқаси жамғариш давом этаётир. Мўлжалдаги 950 тонна ўрнига 992 тонна хашак тайёрлаб қўйилди.

Жамоа хўжалиги деҳқонлари ўз имкониятларини чамалаб йил охиригача яна минг тонна сабзавот топширишга аҳд қилдилар. Белгиланган режаларни турлари бўйича бажаришга алоҳида эътибор берилди.

АҲОЛИ МАНФААТИНИ КЎЗЛАБ

ПАРКЕНТ районидаги Калинин номли шўро хўжалиги деҳқонлари хашак жамғариш ишларида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Шу кунгача 900 ўрнига 1150 тонна хашак жамғарилди. Бундан ташқари 1388 тонна пичан жамғарилиб, маълум қисми хўжалик аҳолисига тақсимланди. Шуниси диққатга сазоворки, уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлардан Т. Икромов, Х. Муслимов, С. Инобатов, М. Раҳимов, Б. Икромовларга икки-уч тоннадан сомон бепул берилди.

— Қишлоқ аҳолисининг ҳар бирида қўй, эчки ва қорамоллар бўлишига эришдик, —дейди совхоз директори О. Аъзамов.— Шуни инобатга олиб ҳар бир хонадонга етарли миқдорда ем-хашак етказиб бераяпмиз. Бунга қўшимча равишда ўзлари ўриб-йиғиб олишлари учун ярим гектардан майдон ҳам ажратиб бердик.

Бу тадбирлар ўз самарасини бера бошлади. Хўжалик аъзолари эҳтиёждан ортиқча сутни давлатга топширмоқдалар. Шу кунгача 140 тонна сут топширилди. Йил охиригача яна 30 тонна сут етказиб бериш кўзда тутилмоқда. Ҳар бир литр сут учун аҳолига 60 тийиндан пул тўланмоқда.

А. ТОЖИЕВ.

ИШСИЗЛИК—ЎТКИР МУАММО

Ўзбекистонда ишсизликдан ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ ҳайрия жамоат жамғармасининг республика бўлими ташкил этилди. Унинг таъсис конференцияси 23 июль куни Тошкентда бўлиб ўтди. Бу ғояни янги жамоат ташкилоти муассислари бўлган республиканинг ўнлаб корхоналари ва ташкилотлари қувватладилар.

Конференцияда жамғарма бўлимини ташкил этиш ташкилот комитетининг раиси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг котиби А. Абдувосиқов маъруза қилди. У жамғарма республика бўлимини ташкил этишни объектив воқелик тақозо этганлигини таъкидлади. Ишсизлик жамиятни, унинг сиёсий ҳамда ижтимоий-иқтисодий тузилмаларини қайта қуриш билан боғлиқ энг ўткир муаммолардан биридир. Жамият бу ҳодисага тайёр бўлиб туриши, бор маблағ ва кучни ишсизликнинг оғир оқибатлари олдини олишга сафарбар этиши зарур. Бу масала ортиқча меҳнат ресурслари бўлган Ўзбекистон учун энг муҳим масалалардан биридир. Жамоат жамғармасининг мақсади — республика меҳнат жамоаларини ижтимоий ларзалардан ҳимоя қилишдан, уларга ҳар томонлама мадад беришдан иборат.

Ишсизликдан ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ жамғармаси ижроия директори, СССР халқ депутати А. Капустин тўпланганларга марказий жамоат ташкилоти ўз олдига қандай вазифалар қўйганлигини сўзлаб берди.

Конференцияда ишсизликдан ҳимоя қилиш Бутуниттифоқ ижтимоий жамғармаси Ўзбекистон республика бўлимининг бошқаруви ва тафтиш комиссияси сайланди. Унинг низомномаси тасдиқланди.

(ЎзТАГ).

КЎСАКЛАР КЎПАЙМОҚДА

БЎКА ноҳиясидаги «Кремль» шўро хўжалиги далаларидаги ғўзалар парвариши юксак агротехник қоидалар ва уста деҳқонларнинг маслаҳати асосида олиб борилмоқда. Хўжаликнинг Каттабой Бобоев бошлиқ бригадаси экинзорларида ҳар бир туп ғўзада тўрт-бештадан кўсакни кўриш мумкин. Ғўза қатор ораларига етти марта ишлов, икки марта сув берилди. Иккинчи бўлимнинг иккинчи бригадаси далаларида ҳам ишлар кўнгилдагидек бормоқда. Бригада ҳисобидаги 95 гектар майдон тўртта звенога бирлашган ижарачиларга бўлиб берилган. Звено бошлиқларини — ишнинг кўзини билувчи илғор механизаторлар ва сувчилар ташкил этади. Ғўза парваришида техника имкониятидан унумли фойдаланаётган Алибой Танибоев, Юсуф Самадов, Валижон Тўраевларнинг, сувчилардан Элбой Умурзоқов, Олимжон Холмирзаев, Абдурашид Жабборовларнинг ҳиссаси салмоқли бўлмоқда.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

БУҒДОЙ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИНДИ

Ленин номли жамоа хўжалигининг Акбарали Мамадалиев бошлиқ бригадаси йил бошида 23 гектар ерга буғдой экканэди. Яқинда бригада миришкорлари ҳосил йиғим-теримини тугатдилар. Ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил йиғиштириб олган бригада аъзолари ўз режаларини салкам 200 фоиз бажардилар. Режалаштирилган 54 тонна ўрнига 106 тонна ҳосил етиштирилди.

Юқори ҳосил етиштиришда ва йиғиштириб олишда А. Усмонов, Ж. Сиддиқалиев каби миришкор деҳқонларнинг хизматлари катта бўлди.

Б. АБДУКАРИМОВ,
Бекобод райони.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президентининг Фармони

СССР ДАВЛАТ ЎРМОН ХЎЖАЛИГИ ҚЎМИТАСИ КОРХОНАЛАРИ ВА ТАШКИЛОТЛАРИ ХОДИМЛАРИНИ СССР ОРДЕНЛАРИ ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, ўрмонларни тиклаш ва муҳофаза қилиш, ўрмон хўжалигини олиб боришнинг илғор технологик усулларини жорий қилишга катта шахсий ҳисса қўшганликлари учун қуйидагилар **мукофотлансин:**

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Абдужамилов Абдукарим Абдукаримович — Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмасининг Бурчмулла ўрмон хўжалиги директори.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Мирвопаев Рисқим — Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги ишлаб чиқариш бирлашмаси Хўжакент ўрмончилигининг Чирчиқ ўрмон хўжалиги ўрмончиси.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Президенти
М. ГОРБАЧЕВ.

Москва, Кремль, 1991 йил 26 июнь.

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

МАКТАБ ИШИГА МАСЪУЛИЯТНИ ОШИРАЙЛИК

ДАВРА СУҲБАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ «КЕЛАЖАГИМИЗ — МАКТАБДА» МУРОЖААТИ АСОСИДА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ III СЕССИЯСИ ҚАРОРИНИНГ БАЖАРИЛИШИ ҲАҚИДА

Вилоятимизда халқ таълимини ривожлантириш борасида қилинаётган ишлар маълум даражада жонланди. Сўнгги йиллар мобайнида шаҳар ва районларда бир қатор янги мактаблар қад кўтарди, қўшимча синф хоналари қурилди. Ўқув даргоҳларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш йўлида ҳам сезиларли ютуқларга эришилди.

Республикамиз Президентининг фармонлари асосида бошланғич синф ўқувчиларини бепул нонушта билан таъминлаш, ўқитувчиларни баъзи солиқлардан умуман озод қилиш ва енгиллатиш, уларга давлатга тегишли уй-жойларини хусусий мулк қилиб бериш, муаллимларга ер участкалари ажратиш каби тадбирлар ҳам халқ таълими ходимларига кўрсатилаётган ғамхўрликдир.

Мактабларда таълим-тарбия самарадорлигини ошириш, малакали ўқитувчилар сафини кенгайтириш юзасидан ташланган қадамлар чакки бўлмади. «Йилнинг энг яхши муаллими» танловининг ўтказилиши, бу кўрикнинг Иттифоқдаги ғолиблари билан учрашувлар, аълочи ўқувчиларга стипендиялар тўлаш сингари режаларнинг рўёбга чиқиши ҳам маорифимизни янги мазмун билан бойитди.

Айни пайтда ҳали вилоят халқ таълимида ҳал этилмаган муаммолар кўп. Бу масалалар нималардан иборат эканлиги Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Келажагимиз — мактабда» деб аталган ўтган йилги Мурожаатида ва шу муҳим ҳужжат асосида халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгашининг учинчи сессияси қабул қилган қарорда ўз ифодасини топган эди.

Яқинда вилоят партия комитетида ана шу сессия белгилаб олган режалар ва у билан боғлиқ бўлган «Қишлоқ мактаби» дастурининг қандай бажарилаётганлиги ҳақида вилоят Кенгаши депутатлари ва халқ таълими ходимларидан бир гуруҳи атрофлича гаплашиб олдилар. Улар ютуқ ҳамда камчиликларни қайд қилиш билан бирга, ўқув-тарбия ишларини равнақ топтириш йўлида муҳим таклиф ва истаклар ҳам билдирдилар.

Давра суҳбати иштирокчиларининг бу хусусда баён қилган фикр-мулоҳазаларини 2-саҳифада ўқийсиз.

МАКТАБ ИШИГА МАСЪУЛИЯТНИ ОШИРАЙЛИК

Эркин РАШИДОВ,
Янгийўл шаҳар халқ таълими бўлими мудири

ШАҲАР халқ таълими тизимида 14 та мактаб, 16 та мактабгача ва 4 та мактабдан ташқари муассаса бор. Деярли барча ўқув даргоҳлари ўз ошхоналарига эга. Биз сессия ўтган вақтдан буёнги муддатда бирмунча ўзгаришларга эришдик. Ўтган йили бошланғич синфларни нонушта билан таъминлашга салкам 18 минг сўм сарфланган бўлса, бу йил ана шу кўрсаткич 37 минг сўмга етказилади. Ўқитувчилар маошлари оз бўлса-да оширилди. 197 нафар муаллим истиқомат қилаётган давлат ва кооператив турар-жойи уларга хусусий мулк қилиб берилди. Шу йилдан бошлаб 12 нафар аълочи ўқувчига 50 сўмдан стипендия тўланмоқда. «Йилнинг энг яхши муаллими» кўригининг ғолиби бўлган 14 нафар ўқитувчи ойлигига 40 сўмдан қўшиб тўлаш йўлга қўйилди. Кам таъминланган оилаларни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш ҳам эътиборимизда.

Бир нарсани қувонч билан айтмоқчиманки, шаҳар ижроия комитети шу беш йилликда умумий сони 2,5 минг ўринли учта мактаб қуриб беришни режалаштирди. Бизда оталиқ ташкилотлар ажратаётган маблағлар ҳисобига шаҳар халқ таълими базасида кичик корхоналар вужудга келмоқда. Масалан, Ломоносов номли 10-ўрта мактабда компьютерлар учун дастур тайёрлаш бўйича кичик корхона ташкил этилди. 2, 4, 6, 17-ўрта мактабларда ва ўқув ишлаб чиқариш комбинатимизда халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Бу борада ўқув муассасаларига шаҳар автомобиль транспорт корхонаси, пойабзал фабрикаси, қишлоқ хўжалик деталлари заводи, босмахона, 2503-автоколоннаси, мебель фабрикаси амалий ёрдам кўрсатмоқда.

Ўқувчилар бўш вақтини кўнгилли ўтказиш, уларнинг ижодкорлигини ошириш борасида анчагина тадбирлар бажарилди. Лекин вилоят Кенгашининг учинчи сессияси қарорини тўла бажара оляпмиз дея олмайман. Хусусан, мактабларга ўз ишини молиялаштиришда мустақиллик бера олмадик. Ўсмирлар орасида безориликни камайтириш бўйича белгиланган тадбирлар ҳам етарлича бажарилмаётир. Айни пайтда вилоят ижроия комитети томонидан мактабларни қўшимча маблағ билан таъминлаш, маданий марказлар ташкил этиш, халқ таълимини ривожлантириш мақсадида шаҳар, районларда фондлар вужудга келтириш юзасидан белгиланган режалар амалга ошмай қолганлиги ҳам бизни ташвишлантиради. Ана шу камчиликлар, шубҳасиз, мактаблар фаолиятини сусташтирмоқда.

Аҳад ДАВРОНОВ,
Оҳангарон районидаги 12-ўрта мактаб директори, вилоят Кенгаши депутати

ШУ ДАВРАДА бир нарсани эслаб ўтмоқчиман. Мурожаат матбуотда эълон қилинган кунлари таъсирланиб юрдим. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маориф соҳасидаги бор аҳволни очиқ-ойдин айтиб, мактаблар ишини кўтаришга алоҳида эътибор берганлигидан тўлқинланган эдим. Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг иккинчи сессиясида сўзга чиқиб мурожаатда кўтарилган долзарб муаммони учинчи сессияга бир масала сифатида киритишни таклиф қилдим. Депутат сифатида сўзим ерда қолмади. Энди гувоҳ бўлиб турибмизки, сессия қарорларидан ҳар ҳолда баъзилари бажарилди. Шу жумладан, бизнинг районда ҳам силжишлар йўқ эмас.

Илгари 50 та мактабдан 20 таси авария ҳолатида эди. Янги мактаблар қуриш режалари белгилаб олинди. Аммо шуни айтиш кераки, бу иш жадал бораётгани йўқ. Сабаб, лойиҳа битса қурилиш ташкилоти топилмай қолади, қурилиш ташкилотини топсак, лойиҳа тайёр бўлмаган бўлади. Ваҳоланки, вилоят Кенгаши қарорида мактаблар қурилишини лойиҳалаштириш учун махсус ташкилот, қуриш учун эса махсус трест ташкил этилади дейилган эди. Бу рўёбга чиқмади. Оқибатда кўп ишлар ўлда-жўлда бўлиб қолмоқда.

Энди ўқув-моддий базаси ҳақида икки оғиз сўз. Сессия қарорига кўра, мактабларни ўқув қуроллари билан таъминлаш қулайлаштирилиши керак эди. У ҳам бўлмади. Вақти келса, пойтахтдан 15 сўмлик ўқув қуроли олиб келиш учун райондан 200 ёки 300 сўм сарфлаш лозим бўлмоқда. Бу ҳақда жиддийроқ ўйлаб кўриш керак. Мактабларни ўқув қуроллари билан таъминлайдиган филиалларни шаҳар ва районларда очиш ўринли бўлар, деб ўйлайман.

Энди ҳаммани ташвишга солиб қўйган бир масала ҳақида гапирмоқчиман. Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан ўқитувчилар моддий ҳимоясиз қолдилар, дейиш мумкин. Муаллим маошининг бир ставкаси 160—170 ўртасида. Товон тўлови 60 сўм. Ўзингиз ўйланг, 200 сўм пул билан ҳозир кун кўриб бўладими? Мана шу иқтисодий танглик туфайли кўп ўқитувчилар касбларини ташлаб, ер олиб ижарачи бўлиб кетмоқдалар. Айримларининг хаёли эса дарс бериш билан эмас, тирикчилик ташвиши билан банд. Бўлғуси сессияда бу муаммони дадил кўтаришимиз керак.

Музаффар УСАРОВ,
Оққўрғон районидаги 27-ўрта мактаб ўқитувчиси

ҲАЙРОН бўлиб қолдим. Наҳотки биз учун юқори идора бўлган вилоят Кенгаши қарорида белгиланган тадбирлар бажарилмай қолса. Шундай режалар «Қишлоқ мактаби» дастурида ҳам акс этган эди. Лекин мактаблар қурилишини лойиҳалаштириб берадиган ташкилот ҳам, қурадиган трест ҳам тузилмади. Мени олдинги ўртоқларнинг фикрини такрорлаяпти деб ўйламанг. Азбаройи дилим ўртанганидан гапираяпман. Қачонгача директор у ёки бу корхонага бориб бош эгиб юраверади. Оталиқ ташкилотларини бирон бир мактабга бириктиришдан олдин, ўша корхона ёки жамоа, давлат хўжаликларининг молиявий аҳволини ўрганиш керак. Бу ташкилот мактабга ёрдам бера оладими, йўқми? Хўжакўрсинга бириктирилган «таянч база»дан қанақа наф бўлиши мумкин?

Таклифим ҳам йўқ эмас. Вилоят сессиясида белгиланган тадбирлар учун ким масъул бўлса, уларнинг ҳисоботларини эшитиш керак. Ўз зиммаларига юклатилган топшириқларни бажармаслик сабабларини аниқлаш зарур. Нима учун улар бу қарор ижросига панжа орасидан қарадилар?

Муҳиддин УБАЙДУЛЛАЕВ,
Оққўрғон район халқ таълими бўлими мудирининг ўринбосари

АЙРИМ раҳбарларимиз жамиятнинг бутун равнақи, иқтисодий ва маънавий қиёфасининг негизи фақат мактаб билан боғлиқлигини тушуниб етмаслиги мени афсуслантиради. Ўзингиз ўйлаб кўринг, ахир, инсондан қадрлироқ, қимматлироқ яна нима бор? Нега фарзандларимизни ўқитишга пулни аяшимиз керак? Нега мактабларни бир аҳволга солиб қўйдик? Бу борада чуқурроқ ўйлаб кўришимиз лозим.

Қарор юзасидан қилинган ишларга келсак, биз ҳам қараб турмадик. Авария ҳолатидаги мактаблар рўйхатга олинди. Хусусан, ҳозир 36-ўрта мактабнинг битта корпусини ёпиб қўйганмиз. У ерга мутлақо кириб бўлмайди. Мактабни янгилашда эса вилоят ижроия комитети маблағ ажратиб бермади.

Бир қатор мактаблар қуриш бўйича лойиҳа-харажат ҳужжатларига эга бўлдик, лекин қуриш режага кирмади. Сессия қарорларидан баъзи моддаларни амалга оширолдик, холос. Масалан, энг иқтидорли ўқувчилар учун махсус синф ташкил этилди. Болаларни эстетик руҳда тарбиялаш бўйича ҳам анчагина тадбирлар амалга ошди. Аммо булар кам. Менинг истагим, мактабларга ёрдам юзасидан бериладиган тадбирлар қоғозда қолиб кетмасин.

Татьяна ВОРОБЬЕВА,
Ангрен шаҳридаги 4-ўрта мактаб ўқитувчиси

СЎЗИМНИ нолишдан бошламоқчиман. Бу ерда тўғри айтишди. Оталиқ ташкилотларни бириктиришда мактабга кўмак бериш-бермаслигини аниқлаш муҳим. Масалан, бизда аҳвол жуда ночор. Оталиқ ташкилотимиз «Ангренцветмет» бизга лоқайд муносабатда. Керакли ёрдамни ололмай раҳбарларимиз ҳуноб. Энди шундан келиб чиқиб ўқув сифатига баҳо беришингиз мумкин.

Кадрлар масаласи ҳақида ҳам икки оғиз тўхталай. Шу даврага келаётганимда ҳамкасбларим «Ўқитувчилар етишмаётганлигини дадил айт» деб тайинлашди. Баъзан мактабда етишмаган биология муаллими дарсини химия ўқитувчиси, расм муаллимини ашула домласи амаллаб турган ҳоллар бўляпти. Шу жиҳатдан бу йил педагогика олий билимгоҳларига медаль олганларни имтиҳонсиз қабул қилиш йўлга қўйилгани яхши бўлди, деб ўйлайман. Иложи бўлса ана шундай имтиёзларни кенгайтириб бориш керак.

Мен мактабларга янги борган ёш мутахассисларни малакали ўқитувчиларга бириктириб қўйиш тарафдориман. Энди ўқитувчининг моддий ҳаёти масаласига келсак, ҳамкасбларим жуда тўғри айтишяпти. Ҳозирги ставка билан ҳаёт кечириш мушкул. Қандай бўлмасин ўқитувчининг моддий манфаатдорлигини ошириш ҳақида маҳаллий кенгашлар раҳбарлари жиддий ўйлашлари керак. Акс ҳолда ўқитувчилар ўз касбларидан воз кечиш ҳоллари кучайиб кетиши мумкин.

Тоҳир БЕКМАТОВ,
Бўстонлиқ районидаги 11-ўрта мактаб ўқитувчиси, вилоят Кенгаши депутати

КЎП МАВЗУЛАРДА гапиряпмизу менимча, ўқитувчининг саломатлиги тўғрисида ҳеч ким индамаяпти. Вилоятда ўқитувчилар учун махсус дам оладиган оромгоҳларни кўпайтириш керак. Қанчадан-қанча кекса ўқитувчиларимиз, фидойи заҳматкашлар шундай оромгоҳда дам олиб сиҳатликларини мустаҳкамлашлари мумкинку, ахир. Шу муносабат билан Бўстонлиқда ярқсиз ҳолга келиб қолган, лекин жуда кўркам жойга жойлашган мактаблар йўқ эмас. Улардан бирини ўқитувчилар уйига айлантириш мумкин, деган фикрни ўртага ташламоқчиман. Депутатлар бу масалани вилоят Кенгаши сессиясида кўтаришса янада яхши бўларди.

Бу ерда муаллимларнинг маошлари ҳақида гаплар бўлди. Менимча, жуда ўринли талаблар. Эътибор беринг-а, жуда кўп соҳалардаги ишчи-хизматчилар, зиёлиларнинг ойликлари сезиларли даражада ошди. Аммо ўқитувчининг ҳозирги маоши билан яшаш қийин бўлиб қоляпти. Ҳатто жамиятимиз учун энг қийин бўлган пайтларда ҳам ўқитувчига эътибор сусаймаган. Унинг обрўсини кўтариш, моддий манфаатдорлигини таъминлаш тадбирлари кўриб келинган. Муаллим қашшоқ яшар экан, унинг сўзида салмоқ, ўгитларида таъсирчанлик бўлмаслиги шундоқ ҳам аён.

Галина КУКУШКИНА,
Янгиобод шаҳар халқ маорифи бўлими мудири

НАЗАРИМДА бозор иқтисодиёти эшик қоқаётган ҳозирги пайтда маҳаллий советлар раҳбарлари сал ўзларини йўқотиб қўйишганга ўхшайди. Бўлмаса, халқ таълими, мактаблар бунчалик ночор аҳволга тушиб қолмас эди. Шу ерда ўтирганларнинг ҳаммаси билишади, мактабда жорий ёки капитал таъмирлаш бошландими, директор у ёқдан-бу ёққа югуриб қолади. Қанчадан-қанча сарсонгарчиликлардан кейин топган бир-икки банка бўёғи билан ўқитувчининг ўзи чўтка олиб синфини бўяйди. Аслида ўзимиз ўрганиб қолган бўлсак ҳам ҳар биримизнинг ориятимизга тегадиган манзара. Бу ерда фикримни меҳнатдан қочиш деб тушунмаслигингизни илтимос қиламан. Лекин жамиятда ўқитувчи ўқувчиларнинг кўз ўнгида югурдак бўлаётганлиги, чанг артиб минг ташвиш билан синфини янги ўқув йилига тайёрлаётганлиги асабга таъсир қилмай қолмайди. Хўш, нима учун шундай қилишимиз керак? Нега мактаб моддий базасини мустаҳкамлаш, унинг биносини кўркли сақлаш учун керакли миқдорда моддий маблағ ажратиб беришмайди.

Сизларга шу ўринда бир мисолни ҳам айтиб бермоқчиман. Шаҳримизда 1-болалар боғчаси биноси ўта кўримсиз ҳолга келиб қолган эди. Баъзи хоналаридан фойдаланиб бўлмас эди. Бу ҳақда шаҳар ижроия комитетига хат билан мурожаат қилдим. Тақдир тақозосини қарангки, орадан анча кунлар, ойлар ўтгандан кейин ўзимга «Сизнинг боғчангизнинг қиёфаси нобоп ҳолга келиб қолган, бундан сизни хабардор қилмоқчимиз»,— деган мазмунда жавоб хати олдим. Менимча, бундай ёзишмалардан ҳар кимнинг ҳам тепа сочи тикка бўлса керак.

Яна бир муҳим нарса ҳақида кўпдан бери ўйлаб юрибман. Янгиободда ҳам ҳамма жойдагидек Ўзбекистон ССРнинг Давлат тили ҳақидаги Қонунини амалга оширишимиз керак. Лекин ўзбекча дарсликлар етишмайди. Рус мактабларида ўзбек тилини ўқитиш учун зарур бўладиган оддий кўргазмали қуроллар ҳам танқчил. Ахир, бу камчиликлар учун ҳадеб халқ таълими ходимларини, ўқитувчиларни айбдор қилавериш инсофдан эмаску. Мен жойлардаги партия ташкилотлари тезроқ бу масалаларга эътибор беришлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Мурожаати, Тошкент вилоят Кенгашининг учинчи сессияси қарори белгилаган режаларни бажаришга ҳар томонлама кўмаклашишлари керак, деб ўйлайман. Агар бизга партия ва совет идоралари яқиндан ёрдам бермас эканлар, маориф ишини жонлантириш ҳақидаги дастуримиз қоғозда қолиб кетавериши мумкин.

Абдуқаюм КОНИШЕВ,
Оҳангарон районидаги 23-ўрта мактаб ўқитувчиси, вилоят Кенгаши депутати

ЎЗИ ҳаммамизнинг дардимиз бир-биримизникига ўхшаш экан. Мен халқ ҳашари йўли билан қурилган бир мактабда ишлайман. Бу йил уни таъмирлашга бор-йўғи 200 сўмгина ажратилганлигини билиб ҳайратда қолдим. Оталиқ ташкилотимиз «Средазуголь» комбинати мутлақо ёрдам бермаяпти. Мактаб шу даражада ночорки, уни мен сизларга тасвирлаб бераолмайман. Яқинда унинг бир қисмини сел ювиб кетди. Ёнимизда жойлашган «Стрельцов» лагеридан жой беришмайди. Шундай қилиб йиллар ўтиб бормоқда. Қанча гап бўлмасин, эски ҳаммом, эски тос деганларидек, мактабимиз ҳаётида ўзгариш йўқ.

Депутат сифатида мен ҳам фаоллик кўрсатаолмаяпман. Айниқса, ер масаласида андишага боряпмиз. Ҳозир бу ердаги ўртоқларнинг сўзларидан кейин мен ҳам пухтароқ бўлиб сайловчиларим учун жон куйдиришим кераклигини яна бир бор ҳис қилдим.

Энди сессия қарорларининг бажарилиши тўғрисида бир нарса деёлмайман. Чунки аҳволимизни тўла маълум қилдим, вилоят Кенгаши янги мактаб қурилишини жадаллаштириш борасида бизга ёрдам бериши керак.

Бергерт ШТЕЛЛЕ,
Бўстонлиқ районидаги 2-ўрта мактаб директори, вилоят Кенгаши депутати

АГАР сессия қарорларига чуқурроқ назар ташлаган бўлсангиз, у ерда мактабни молиялаштириш зарурлиги таъкидланган. Бу чиндан ҳам ҳаётий масала эди. Ҳар бир ўқувчи учун мактаб қанча маблағ сарфлайди, битта ўқитувчини ишлатишга давлатнинг қанча пули кетяпти. Ҳозирги замонда бундай аниқ ҳисоб-китобларга эга бўлмай туриб маориф ишини юргизиш қийин. Лекин маҳаллий кенгашлар бу иш билан қизиқмаяптилар. Фақат уларнинг молия идораларидан газ, электрга пул тўлаш ҳақида талаб қоғозларини олиб турибмиз. Бу ерда жуда ўринли айтишди. Мактабни аввало давлат қўллаб-қувватлаши керак. Вилоят Кенгаши сессиясида қабул қилинган қарор бажарилмай қолмоқда. Маҳаллий кенгашлар мактабни ўқитувчи кадрлар билан тўлиқ таъминлаш ҳақида жонбозлик кўрсатиши керак. Бир нарсани алоҳида таъкидламоқчиман. Мактабда эркак ўқитувчилар камайиб кетяпти, Таълим-тарбияни керакли даражада ташкил этиш учун ҳам эркак муаллимлар талаб қилинади. Айниқса, мактаблар малакали ўқитувчиларга зор. Кўпинча йиғилишларда муаллимлар билан гаплашиб қолсам, улар мактабларда меҳнат ўқитувчиси етишмаётганлигини куюниб гапирадилар. Мен мана бу ташвиш ёнига ҳозирги пайтда синфларни безаб турган компьютерларни ўқувчиларга пухта ўргатадиган мутахассислар ҳам етишмаяпти, деб қўшиб қўймоқчиман. Яқинда халқ таълими вазирлигида мактабнинг қандай қилиб пул топиши масаласини муҳокама қилдик. Ўзи-ку бу бир ачинарли нарса, чунки мактаб — бу болаларга чуқур билим, яхши тарбия, меҳнатга кўникма берадиган жой. Хўп, энди шароит туфайли моддий маблағ ҳақида ҳам ўйлайлик дейлик, у ҳолда ана шу маблағни топиш учун ёрдам берадиган имкониятларни нега пайсалга соляпмиз? Мен бу ерда бошқа мактаб вакилларининг сўзларига ишора қилиб мактабларга ер ажратиш ҳамон суст эканлигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Бундай ерларни тезроқ бериш керак. Ана шу жойдан унумли фойдаланиш туфайлигина мактаб қаддини ростлаб олишга томон қадам ташлайди. Ер беришни кечиктирмаслик зарур.

Яна бир истагим ҳунар-техника билим юртлари билан боғлиқ. Бу ўқув юртларига ҳар йили кўплаб маблағ ажратилади. Лекин уларда ўқиётган болалар касби нуқтаи назаридан халқ хўжалигига керакми, йўқми бу ҳисобга олинмайди. Оқибатда қанчадан-қанча ўқувчилар билим юртларини битириб чиққанларидан кейин иш тополмай овора бўлиб юрадилар. Бу бир томондан уларга моддий зарар келтирса, иккинчидан маънавиятларига ҳам зиён етказади. Менинг таклифим, ҳунар-техника билим юртларига корхоналар, колхоз, совхозларнинг кадрларга бўлган эҳтиёжига қараб ўқувчилар қабул қилиш керак. Шунга эришиш лозимки, ортиқча маблағ сарф бўлиб, бекорга ишламайлик. Ана шу ҳунар-техника билим юртларига ажратилаётган маблағларнинг бир қисми мактабларга берилса, бу жуда катта самара берган бўлур эди. Агар навбатдаги сессияда сўзга чиқсам, халқ таълими тўғрисида қонуннинг йўқлиги туфайли маҳаллий ҳокимиятларнинг қўли калталик қилиб қолаётганлигини ҳам айтиб ўтмоқчиман. Яқинда мармар заводи бир мактабга қайишган бўлиб мармарни арзон нархда сотган экан. Буни қарангки, шу саховати учун район молия бўлими корхонадан 10 минг сўм жарима ундириб олибди. Мен бу жарима ҳақида бир нарса демоқчи эмасман. Лекин маҳаллий ҳокимиятнинг мустақил ҳуқуқи бўлса, бу масала адолатлироқ ҳал бўлган бўлиши мумкин эди, деган фикрдаман. Кўриниб турибдики, ҳали халқ таълимини ривожлантириш борасида белгилаб олган узвий йўлимизни ғоят такомиллаштириш талаб қилинди.

Шуҳрат МУСЛИМОВ,
Бўстонлиқ район халқ таълими бўлими мудири

ОТАЛИҚ ташкилотлари ҳақидаги эътирозларга қўшиламан. Лекин уларни ҳам тушуниш керак. Бозор иқтисодиётига ўтиш муносабати билан ҳар кимнинг ташвиши ўзига аён бўлиб қолди. Мен бу билан таянч базалар мактабга ёрдам бермасин демоқчимасман, лекин юқорида таъкидланганидек, маҳаллий кенгашлар мактабни ишониб топшираётган ташкилотнинг қудрати нимага қодир эканлигини билишлари шарт бўлиб қолди. Бизнинг районимиздаги «Хўжакент» совхози қарамоғида 8 та мактаб бор. Ҳар йили хўжалик бу мактабларга 100 сўм, 200 сўмдан пул ажратади. Хўш, бу нимага етади дейсиз? Тушунтириб ўтирмайман. Ана шунинг ўзи таянч базалари билан маҳаллий кенгашлар тез-тез мулоқотда бўлиб туришлари, уларнинг мактабларга кўрсатаётган ёрдамлари қандай бўлаётганлиги билан қизиқишлари керак. Яна шуни айтмоқчиманки, учинчи сессия анча ёрдам берди. Районимизда янги мактаблар қурилиши жонланди. Келгуси йилдан эса уларнинг янада кўпайиши кўзда тутилмоқда. Биз иқтидорли ўқувчилар учун алоҳида синф ташкил этганлигимизни ҳам маълум қилмоқчимиз. Сессия қарорида акс этган ҳамма моддаларни ҳам бажаряпмиз деб бўлмайди. Кўпгина соҳаларда ишларимиз ҳали суст. Бу камчиликларни тузатишга интиляпмиз.

Қутбинисо МАМАТОЛИМОВА,
Пискент район халқ таълими бўлими мудири

АСЛИ бугунги давра суҳбатига сессия қарорларини бажаришга дахлдор бўлган масъул кишиларни таклиф этилса, яхши бўлар экан. Улар нима учун энг муҳим вазифаларни бажармаганликларини кўпчилик олдида айтиб беришарди. Энди ўзимизнинг район билан боғлиқ масалалар хусусида гапириб шуни айтмоқчиманки, умуман вилоят, район бюджетлари бу йил жуда кеч тасдиқланди. Ана шу туфайли ҳам кўп ишларни амалга оширолмадик. Бу бир мулоҳаза. Иккинчи мулоҳазам республика ўқув коллекторидан вилоят ўқув коллекторини ажратиб олиш тўғрисида. Бу эса ишимизни анча аниқлаштиради.

Гулсара МИРАЗИМОВА,
вилоят хотин-қизлар комитети раиси, халқ таълими, фан, соғлиқни сақлаш, маданият бўйича халқ депутатлари вилоят Кенгаши доимий комиссиясининг раиси

СУҲБАТИМИЗ мазмунли, бугунги кун руҳи билан ўтаётганлигидан мамнунман. Очиғи, дардимиз тугамайди. Чунки халқ таълимига йиллар давомида эътиборсизлик билан қараб келинди. Яқин-яқиндан бу соҳага алоҳида диққат қиладиган бўлдик. Мен ҳам кўпчилик ўртоқларнинг сўзига қўшилган ҳолда сессия қарорининг ижроси пухта назорат қилинмаганлигини қайд қилмоқчиман. Асли бу қарор Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг коммунистларга билдирган ишонч, илтимоси асосида вужудга келган эди. Мурожаат жойлардаги бошланғич партия ташкилотларини, район партия комитетларини мактаб ишини яхшилашга даъват қилган. Бу шунчаки расмий даъват эмасди. Халқ таълими таркибидаги ташқи ва ички ҳаёт батафсил таҳлил қилиниб, уни тузатишга ёрдам сўраб қилинган чақириқ эди. Шунинг учун ҳам Мурожаатда республикамизда қанча мактаб авария ҳолатида эканлиги, қайси жойларда қурилиш чўзилиб кетаётганлиги, ёш авлодни тарбиялашда ўқитувчининг ўрни тўғрисида бор гаплар равшан баён қилиб берилган эди.

Кўриниб турибдики, жойларда ана шу Мурожаатдаги мазмундан тўла хулоса чиқариб олинмаган. Партия, совет идоралари дастлабига бу ҳужжатни рўёбга чиқаришга эътибор берган бўлсалар ҳам, кейинчалик ташлаб қўйишган. Оқибатда сессияда қабул қилинган қарорнинг учдан бир қисмини ҳам бажармаганлигимиз яққол кўзга ташланди. Бу бизни ҳушёрликка чақириши керак. Кўп гапдан кўра амалий иш билан шуғулланишимиз лозим. Мен бу ерда бошқа бир фикрни ҳам айтиб ўтмоқчиман. Даврамизда вилоят Кенгаши депутатлари, халқ маорифи ходимлари ўтиришибди. Улар жуда ўринли эътирозларни билдиришди дейиш мумкин. Лекин ана шу камчиликларга йўл қўйишда ҳаммамизнинг ҳам айбимиз борлигини тан олмасдан иложимиз йўқ. Бирон бир нуқсонни фақат йиғилишларга, гурунгларга асраб юрмайлик дейман. Иш юришмаяптими, депутат сифатида керакли кенгашларга мурожаат қилишимиз лозим.

Мурожаатда қайд этилган муҳим масала — жамоа хўжаликлари, корхоналар соф фойдаси ҳисобига мактаблар қуришни кўпайтириш керак деган даъватга ҳам бепарво муносабатда бўлинди. Натижада жуда кўп мактаблар қурилмай қолди. Ўқувчиларнинг икки сменада ўқиши ҳамон давом этмоқда. Бу сўзларимдан хулоса қилиб айтмоқчиманки, вилоят Кенгаши учинчи сессияси қарорининг ижроси навбатдаги сессиялардан бирида эшитилиши керак.

Дилбар МАЛИКОВА,
вилоят ўқитувчилар малакасини ошириш институти ректори

ДАВРАМИЗДА ўтирган ўртоқларни институтимиз олиб бораётган ишлар билан батафсил таништириш ниятида эмасман. Ўқитувчилар малакасини ошириш борасида бугунги кун талаблари нуқтаи назаридан ёндошишга ҳаракат қиляпмиз. Мени бу ерда сўзга чиққан муаллимлардан бирининг кўтарган муаммоси қизиқтириб қолди. У ҳам бўлса ўқитувчи соғлиги, унга яратилган шарт-шароитлар ҳақида. Бола-чақа деб, уй-жой деб ёзги таътилида ҳам тузукроқ дам олмайдиган муаллимлар қанчадан-қанча. Вилоят халқ таълими бошқармаси ана шуларни ҳисобга олиб яқинда ўқитувчилар учун замонавий профилакторийни фойдаланишга топширди, шундай шифохона яратдики, унда тиббиётнинг муолажалари билан боғлиқ жуда кўп шарт-шароитлар мавжуд. Лекин профилакторийда ҳозирча соғлигини мустаҳкамлаётганлар кам. Балки буни кўпчилик ўқитувчилар билишмас. Бу жойда ҳатто малака оширишга келган муаллимлар ҳам керакли давони олиб, ўқиб кетиш имкониятига эгалар.

Э. РАШИДОВ.

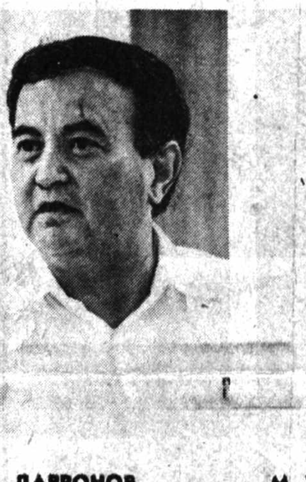
А. ДАВРОНОВ.

М. ЎСАРОВ.

М. УБАЙДУЛЛАЕВ.

Т. ВОРОБЬЕВА.

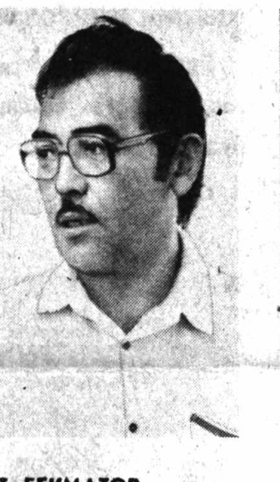
Т. БЕКМАТОВ.

Г. КУКУШКИНА.

А. КОНИШЕВ.

Б. ШТЕЛЛЕ.

Ш. МУСЛИМОВ.

Д. МАЛИКОВА.

Қ. МАМАТОЛИМОВА.

Г. МИРАЗИМОВА.

О. ТОЖИЕВ.

Давра суҳбати иштирокчилари вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи Олег Аҳмедович ТОЖИЕВнинг сўзини ҳам тингладилар. У яқинда ўқитувчилар малакасини кўрикдан ўтказиш, муаллимларнинг билим даражаларига қараб маошларини белгилаш тадбирлари амалга ошаётганлигини айтди.

Вилоятда 656 та мактаб 19 фан бўйича чуқур билим бериш услуби асосида ўқитишга ўтди. Бир қатор ўқув муассасаларида гимназиялар, интернатлар очиш кўзда тутилган. Мактабларда кичик корхоналарни йўлга қўйишга эътибор ортяпти.

Ўқитувчиларни халқ истеъмол маҳсулотлари билан таъминлашдаги мушкулликларни бартараф этиш чоралари изланмоқда. Бартер йўли билан четдан маҳсулот олаётган корхоналар, жамоа, давлат хўжаликлари билан ҳамкорлик қилиб, улардан маълум фоизини мактабларга ажратиш борасида суҳбатлар олиб борилаётир.

Вилоятда ҳозир ҳар бир ўқувчига сарфланадиган маблағ йилига 608 сўм 73 тийинни ташкил этмоқда. Бозор иқтисодиётига ўтишдан олдин бу кўрсаткич 250 сўм атрофида эди.

Олег Аҳмедович шу муносабат билан мактаблар ишбилармонлик йўлига ўтишлари, бунинг учун уларни ер билан таъминлашни тезлаштириш зарурлигини таъкидлади. Хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаётган баъзи мактабларда моддий таъминот яхши бўлиб қолди, деди у.

Анча қизғин ва долзарб масалаларни қамраб олган бу давра суҳбатини вилоят партия комитети котиби Ш. И. ЖАЛИЛОВ бошқарди.

Суҳбатни «Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири С. ҲАСАНОВ ёзиб олди.

Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

Эл ташвиши — коммунистлар ташвиши

ЮЗМА-ЮЗ МУЛОҚОТ

«Юқоричирчиқ» луб заводининг катта дарвозасидан кирган замон ёқимли мусиқа эшитилади. Райониинг партия, совет ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари шу ерда. Очиқ майдондаги ўрнатилган ўриндиқларда сменадан чиққан «Юқоричирчиқ» луб-каноп заводининг ишчи ва хизматчилари жойлашган.

Мусиқа садолари тингач, завод бошланғич партия ташкилотининг котиби Шуҳратжон Тоғаев қисқача кириш нутқи билан мажлисни очиб маъруза учун сўзни Ўзбекистон Компартияси Коммунистик район қўмитасининг котиби М. Ў. Сайдазимовга берди.

— Бугунги йиғиндан мақсад, — деди нотиқ, — жамоангиздаги аҳволни, шароитни ўрганиб, ишлаб чиқариш самарадорлигини юксалтириш ва маданий-маиший турмушингизни яхшилаш, бозор иқтисодиётига ўтиш даврида ечилмай қолаётган муаммоларингиз бўлса, уларни ҳамкорликда ҳал қилишдан иборат. Раёсатда район ижроқўми раисининг муовинлари, бўлим мудирлари, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари ўтиришибди. Бугунги кунда олдингизда кўндаланг турган қандай мушкул масалаларингиз бўлса, айтинг, ўртага қўйинг. Улар ҳузурингизга ҳар чоракда бир марта келиб сиз тилга олган муаммоларни қандай ҳал қилганликлари ҳақида ахборот берадилар.

Йиғилганлар бирин-кетин ўз ташвишларини сўзлай бошладилар.

— Дўкон биз ишдалигимизда ишлайди, — деди ишчи Баҳри Умрзоқова. — Тансиқ моллар кўпинча бекорчиларга насиб қиляпти. Биз ишлаб, яна «қуруқ» қоламиз. Дўкон иш вақти бизнинг бўш вақтимизга тўғри келсин.

Заводдан тасдиқланган ишчи назорати комиссиясининг аъзоси Анвар Ғафуров дўкондан фойдаланишда пайчилар ўз имкониятларини ҳаддан зиёд кучайтириб юбораётганликларидан ранжиб гапирди.

— Бир ой ичида талон билан магазиндан олинмаган маҳсулотни район ихтиёрига олиб қўярмиш, — деди у. — Ахир бутун ой давомида айрим молларнинг дўконга келганини билмаймиз-ку...

М. М. Мираъзамов ўзи директорлик қилаётган бу заводда бозор иқтисодига ўтиш даври қийинчиликларини бартараф этиш юзасидан белгиланган тадбирлар хусусида сўзлаб берди:

— 11 гектар еримиз қисқариб кетди, — деди Миркомил Мирраҳимович, — Кунимиз 1,5 гектар майдонга қолди. Бутун кучимизни шу ёрдамчи хўжаликка бериб, шоли ва маккажўхори экдик. Сув ҳавзамиз бўшагач унда балиқ урчитмоқчимиз. Курка боқишни ҳам мўлжаллаб қўйдик... Компенсацияни ойига 70—80 сўмдан бериб бориб, йил охиригача 100 сўмданга чиқармоқчимиз.

Табелчи Люба Старикова ободончилик ва яшаш жойининг санитария ҳолатини яхшилаш ҳақида жон куйдириб гапирди:

— Кейинги вақтда ишчилар истиқомат қиладиган қўрғонда ахлат ва чиқиндиларни ташиб кетиш ҳеч кимнинг хаёлига келмай қўйди. Ён-атрофимизда жойлашган қурилиш ташкилотлари эса ўзларида мавжуд бўлган транспорт воситалари билан улардан бизни қутқариш ўрнига бу ерга ишлаб чиқариш чиқиндиларини олиб келиб тўкиб ташлашяпти. Болаларимиз ўша чиқинди-ахлатлар яқинида ўйнашади. Улар дардга чалинмайди, деб ким кафолат беради? Йўлларимиз хароб. Айниқса Пушкин кўчасига кирсангиз эди, кўрардингиз...

Заводдаги хўжалик ишларининг устаси Валерий Харисович Аҳмедов гапни илиб кетди:

— Йўлларимиз тор ва кичик бўлса-да, ундан ўтаётган машиналар жуда катта, — деди у. — Кўчаларимизда ўша улкан машиналар «тунагани-тунаган». Бу ерда яшайдиган шоферлар техникани ўз хонадонлари олдига қўйиб кўчамиздан ҳатто ёлғиз одам ўтишига ҳам халақит берадилар.

Меҳнат ва маош бўлими муҳандиси Нина Иосифовна Николаенко моддий таъминотдаги талай нуқсонларни очиб ташлади. Бошқа гапирганлар ҳам бўлди. Жумладан, шанба-якшанба тиббиёт бўлими ишламаяпти, телефон тушириб беришга уч йилдан бери ваъда қилишади-ю, уддалашмайди ва ҳоказо.

Берилган саволларга район ижроқўми раисининг муовини А. Ўтамалиев, район марказий поликлиникасининг бош ҳакими М. Номахонов, район матлубот жамиятлари уюшмаси раисининг муовини Ш. Қодиров, район ички ишлар бўлими бошлиғининг муовини А. Мусаев, халқ депутатлари Бордонкўл қишлоқ Шўросининг раиси А. Нортоев ва бошқалар жавоб беришди. Улар юқорида таъкидланган масала ва муаммоларнинг кўпини шу кеча-кундузда, қолганларини, бир-икки ой ичида ҳал қилишга ва келгуси учрашувда натижасини маълум қилишга ваъда бердилар.

Ҳозирги танг иқтисодий вазиятда одамлар билан юзма-юз мулоқот қилиш, уларнинг ўринли ва ўринсиз, ғаразли ва беғараз, асосли ва асоссиз саволларига қунт ва чидам, ҳафсала ва сабот билан, бутун масъулиятни юракдан чуқур ҳис этган ҳолда жавоб қайтаришнинг ўзи бўлмайди. Берилган ваъдаларни бажариш ва қилинган ишлар ҳақида ҳисоб бериш ундан ҳам мушкулроқ. Коммунистик район партия қўмитаси ўтказган бу тадбир коммунистлар ҳеч қандай қийинчиликлардан чўчимай, ўз ишларини қайта қуриб, халқ ичига тобора чуқурроқ кириб бораётганларидан ва шу тариқа партия нуфузини оширишга интилаётганларидан далолат беради.

Жўрабой ХОЛМАТОВ.

● *Маҳаллий кенгашлар ҳаётидан*

КЎПЧИЛИКНИНГ КУЧИ БИЛАН

ХАЛҚ депутатлари Бирлик қишлоқ Шўросининг III сессиясида аҳолига тиббий хизмат кўрсатишнинг аҳволи кўриб чиқилган эди. Депутатлар масалага масъулият билан ёндошдилар. Қишлоқ Шўроси ҳудудида ўн битта аҳоли пункти бўлиб 7600 дан ортиқ киши истиқомат қилади, аммо аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш ниҳоятда қониқарсиз эди. Айниқса, тез ёрдам хизматидан бебаҳра қишлоқ аҳволини тушуниб олиш қийин эмас. Бунинг устига қўшни Олмалиқ шаҳри шифохоналари қишлоқдан борган беморларни қабул қилмаслиги вазиятни янада мураккаблаштирар эди. Музокарада қатнашган депутатлар бу нуқсонларни бартараф этиш бўйича ўз мулоҳаза ва таклифларини баён этишди. Аҳволни ўнглаш учун тезликда чора-тадбирлар белгилаш хусусида аниқ қарорлар қабул қилинди. Сессия қарори бўйича Оҳангарон ноҳия кенгаши, вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси, ноҳия ҳамда Олмалиқ шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимига мурожаат қилинди. Бу ташкилотлар раҳбарлари иштирокида бўлиб ўтган йиғилишда вазият янада ойдинлашди. Қишлоқ депутатларининг сайъ-ҳаракатлари беиз кетмади. «Олмалиқ» совхози марказида тез ёрдам кўрсатиш пункти очилди, бир йўла икки автомашина, қўшимча 8 та штат ажратилди. Вилоят соғлиқни сақлаш бўлими кўрсатмаси билан Олмалиқ шаҳри шифохоналари қишлоқдан борадиган беморларни ҳеч бир монеликсиз қабул қиладиган бўлди. Аҳвол ижобий томонга ўзгарди. Бу ишларнинг ҳаммаси сессия қароридан сўнг қисқа фурсат — 4—5 ой ичида амалга оширилди.

Қишлоқ Шўроси IV сессиясида эса яна бир муҳим масала — халқ таълимининг аҳволи кўриб чиқилди. Бу соҳада ҳам талай муаммо ва камчиликлар бор эди. Хусусан, 41-, 42-мактаблар капитал таъмирга муҳтож. 40-мактабда сув муаммосини ҳал этиш зарур. Маҳбурат Азизова, Мингали Абдуллаев, Талъат Абильзатов сингари қишлоқ депутатлари фаоллиги билан ишлар жадаллашиб кетди. 42-мактабда жами 38 минг сўмлик таъмирлаш ишлари амалга оширилди, алоҳида қозонхона қурилиб, иситиш системаси янгиланди. 41-мактабда ҳам 15 минг сўмлик капитал таъмирлаш ишлари амалга оширилди. 40-мактабда қудуқ қазилиб, сув чиқарилди, 45-мактаб ўз буфетига эга бўлди. Сессияда шунингдек, хўжалик марказида 1142 ўринли, Обиз қишлоғида 476 ўринли замонавий мактаблар бунёд этиш тўғрисида ҳам гап борган эди. Ҳозир тайёргарлик ишлари кетмоқда. Келгуси йилдан мактаблар қурилиши бошланиши кўзда тутилмоқда.

Қишлоқда ижтимоий-иқтисодий муаммолар жуда кўп. Бу нарса сайловчиларнинг наказлари кўриб чиқилган II сессияда янада ойдинлашди. Ички йўлларни тартибга келтириш, электр линияларини янгилаш, ичимлик суви таъминоти, боғчалар қурилиши... булар осонликча ҳал бўладиган муаммолар эмас.

— Депутатларимизнинг аксарияти муайян наказлар қабул қилганларидан сўнг фаол ҳаракат қила бошладилар, — дейди қишлоқ Шўроси раиси Убайдулла Рустамов. — Олмалиқ кон-металлургия комбинати маъмурияти 25 километрлик ички йўлларимизни асфальтлаб беришга ваъда берди ва бу йил иш ниҳоясига етказилади. Ҳозиргача Қуюн, Подхоз, Саритамғали, Ўрғоз ва бошқа қишлоқларнинг йўллари асфальтлаштирилди. Обиз, Камар, Янгиобод ва бошқа қишлоқларда ичимлик суви таъминоти яхшиланди. Эскириб кетган электр линиялари алмаштирилмоқда. Қизилойда боғча, Саритамғалида янги чойхона, Обизда мачит ва бошқа қурилишлар давом этмоқда.

Биз наказлар рўйхатига назар солдик. Уларнинг 70—80 фоизи ҳозирдаёқ бажариб қўйилган. Бундан ташқари бир қанча қўшимча юмушлар ҳам қилинди. Бунда қишлоқ Шўроси депутатларидан Эрмат Ҳасанов, Мутал Каримов, Раҳматилла Абдухолиқов, Ўктам Ҳайдаров, Ўринбой Яхшибоевларнинг хизмати катта бўляпти. Наказларнинг бажарилиши мунтазам назорат остига олинган ва ҳозиргача олти нафар депутатнинг ҳисоботлари эшитилди. Шунингдек, Қодирқул Пардаев, Йўлдош Давронов, Ҳасан Анорқулов каби маҳалла қўмиталари раислари ҳам эл юмушини осон қилиш учун ҳиммат кўрсатишмоқда. Афсуски пассив депутатлар ҳам бор. Пардабой Искандаров, Абдуманноп Абдужабборов, Ҳамроли Мирзавалиев сингари депутатлар маъсулиятни ҳис этиб, сайловчилар ишончини оқлаш учун ҳаракат қилишлари лозим. Чунки ҳали олдинда жуда кўп муаммолар, вазифалар турибдики, сайловчилар уларни ҳал этишда депутатлар фаоллигига кўз тикиб турибдилар.

Агар қишлоқ Шўролари депутатлари фаол ҳаракат қилсалар кўп муаммоларни ҳал этишга қодирлиги юқоридаги мисоллардан кўриниб турибди. Ноҳия Кенгаши депутатлари Адҳам Собиров, Абдулла Неъматов, Эркин Алматов ва бошқалар ҳам қишлоқ Шўроси депутатлари билан мунтазам ҳамкорликда фаолият кўрсатаётгани ижобий самаралар бераётир.

Н. АБДУРАСУЛОВ.

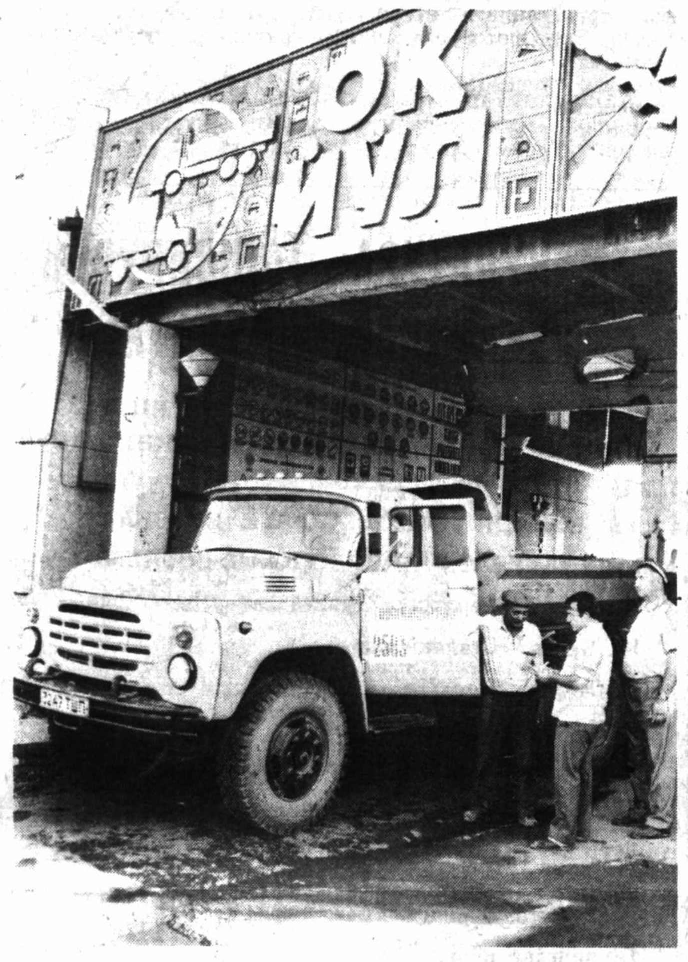

ШАРТНОМА БАЖАРИЛМОҚДА ●

● ЯНГИЙЎЛДАГИ 2503-автоколонна ишчилари ярим йиллик режани ошириб адо этдилар. Шартнома мажбуриятлари тўла-тўкис бажарилди. Мўлжаллангандан 40 минг тонна кўп юк ташилди. СУРАТЛАРДА: навбатдаги рейсга чиқиш олдидан; колонна бошлиғи ўринбосари Нуриддин Амриев (ўнгда чапдан) ҳайдовчиларга сафар олдидан оқ йўл тиламоқда.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ (ЎзТАГ) суратлари.

● *Меҳнат чораги*

ТАЛАБА ҚАЕРДА ИШЛАБ ПУЛ ТОПИШИ МУМКИН?

Хўжалик ҳисобидаги корхоналар малакасиз ходимларни вақтинча ишга олишдан зарар кўриши, қишлоқ хўжалигидаги кўпгина бригадалар ижарага ўтгач, барча ишларни ўзлари бажаришни афзал кўраётганлиги, улар ўз вақтини режалаштиришни ва пулни ҳисоблашни ўрганиб олганликлари эътиборга олинадиган бўлса, бу унчалик осон савол эмас.

— Талабаларнинг отрядлари иш олиб бориши қийинроқ бўлиб қолди, бу йил улар ҳам хўжалик ҳисоби асосида ишлашади, — деб тан олди Ўзбекистон талабалар отряди командири, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг бўлим мудири Шавкат Рамазонов. — Қурилиш отрядларининг ички тузилишида ҳам кўп ўзгариш юз берди. Илгари улар бевосита республика ва иттифоқ шартларига бўйсунар эди. Ҳозир тартибдан ҳамма жойда воз кечилди. Мамлакатда «Ёшлар кўнгилли меҳнати Бутуниттифоқ хизмати» ташкил этилган бўлиб, у талабаларга йилнинг исталган пайтида талаба учун фойдали асосларда иш топишга ёрдам беради.

Ёзги шартнома тузиш муаммоларини ҳал қилиш учун қурилиш отрядлари Ўзбекистон республика штаби (штабда атиги уч киши бор) йил бўйи тинимсиз ҳаракат қилди, деса бўлади. Бир неча миллион сўмлик фойдали шартномалар тузилди. Ҳозир талабалар отрядларида салкам 18 минг киши ишлаяпти. Ихтисосига кўра бу отрядлар турлича бўлиб, қурилиш ва қишлоқ хўжалик, илмий-ишлаб чиқариш ва табобат, педагогик ва маданий-маърифий отрядлар бор. Бригадалар 10—15 кишидан иборат, қишлоқ хўжалигида, мева ва сабзавот ҳосилини йиғиб олишда ишлаётган отрядларда эса 100—200 киши бор.

Илгари республика штаби талабалар отрядларининг бутун ишини бошқариб турган бўлса, эндиликда бу вазифа вилоят штабларига ва олий ўқув юртлари ҳамда техникумларнинг ўзларига топшириб қўйилди. Қатъий иш меъёрини белгилаб қўйиш ўтмишга айланди, ишга қизиқиш кучайди. Айрим отрядларда талабалар 30—40 кунда минг сўмгача пул ишламоқдалар, бунинг устига иш жойига бориш ва қайтиб келиш учун ҳақ тўланади. Олий ўқув юртлари ва техникумлар Коми МССР, Кемерово ва Томск вилоятлари ҳамда Олтой ўлкасидаги корхоналар ва хўжаликлар билан мустаҳкам анъанавий алоқа ўрнатдилар.

Бу йил ёзда бир ярим мингга яқин талаба ишлаш учун республикадан ташқарига жўнаб кетди. Ўзбекистонда Тошкент Давлат дорилфунуни талабалари саноат қурилишида меҳнат қилмоқдалар, Ғузор қурилиш техникуми ўқувчилари телефонлаштириш ишларини бажармоқдалар, Шаҳрисабз қишлоқ хўжалик техникуми чорвачилик комплекслари қуряпти. Сурхондарёга тиббий отрядлар жўнаб кетди, улар соғлиқни сақлаш муассасаларида кичик тиббий ходим бўлиб ишлайдилар. Тошкент табобат илмгоҳининг талабалари ёзда катта тиббий тажрибадан ўтадилар.

Республика қишлоқ хўжалигида мева ва сабзавот йиғиштиришда, экинларни ўтоқ қилишда, консерва заводларида 14 мингдан ортиқ киши ишламоқда.

Шу ёзда халқаро қурилиш отрядларини ташкил этиш режалаштирилмоқда. Ҳиндистондаги ёшлар ташкилотларидан бири билан валютасиз негизда талабалар отрядларини бир-бирига юбориш муддаолари тўғрисида протокол имзоланди. Афросиёбда халқаро лагерь ташкил этилади. Бу ерга Голландия ва Даниядан, Швеция, Франция ва Ўзбекистондан талабалар — асосан археологлар ва тарихчилар 10 августда келиб бир ой давомида ишлайдилар. Иш якунларига кўра, ўзбекистонлик 5 нафар энг яхши талаба Францияга сафар йўлланмаси билан тақдирланади.

Республиканинг барча отрядлари мавсумда қанча пул ишлаши мумкин? Умумий рақамлар тўғрисида гапирадиган бўлсак, 1990 йилда қурилиш отрядлари 2,5 миллион сўмлик иш бажарди, бошқа отрядлар эса (улар 12,5 минг кишидан иборат) 1,3 миллион сўм пул ишлаб топдилар, қишлоқ хўжалик отрядлари 40 миллион сўмлик маҳсулот йиғиб-териб бердилар.

Яхши иш турли усуллар билан рағбатлантирилмоқда. Масалан, сентябрь ойида талабалар отрядларидан тузилган туристлар гуруҳи Ҳиндистонга боради. Туризм ва дам олишнинг турли шаклларидан иборат бошқа «мукофотлар» ҳам бор.

Талабалар отрядлари ҳамиша хайрия мақсадларини кўзда тутган — одамларга ёрдам берган, ишлаб топилган маблағнинг бир қисмини хайрия жамғармаларига ўтказган. (Шуни ҳам айтиб қўяйлик, бу ҳаракат вужудга келганига 25 йил бўлди). Масалан, ўтган йили болалар уйлари, мактаб-интернатларига хайрия мақсадларида 270 минг сўм пул ўтказилди. Маънавий нуқтаи-назардан қараганда меҳр-мурувват, хайрия ишлари кўпроқ бўлишини хоҳлар эдик. Лекин ҳаёт шундайки, бу азалий қадриятлар иккинчи ўринга ўтиб қолмоқда. Бу йил нарх-наво кескин ошди, даромадлар эса камайди, бинобарин хайрия ишлари талабалар учун катта муаммога айланиб қолди.

— Ҳозир талабалар отрядлари рақобатнинг қаттиқ исканжасига тушиб қолди. Менимча бу турмушнинг меъёрий ҳодисасидир. Афсуски, турмушнинг барча шарт-шароитларини сўм тақозо этмоқда, — дейди Ш. Рамазанов. — Менимча, талабалар отрядлари тизими республика учун зарур, чунки ҳозирги пайтда республиканинг ўзи ёшларнинг кам таъминланган қисми учун даромаднинг ишончли манбаидир.

Н. ПОЛЯНСКАЯ, ЎзТАГ мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Т. КАЙФУ ЛОНДОН УЧРАШУВИДАН МАМНУН

● Киодо Цусин ахборот агентлиги хабар беради: Япония Бош вазири Тосико Кайфу ҳорижга қилган сафаридан қайтиб келгач, Лондонда бўлиб ўтган «еттилар» деб аталган ҳамжамиятга кирувчи саноати ривожланган давлатлар бошлиқларининг учрашувидан мамнунлик ҳосил қилганлигини айтди. Лондон кенгашининг сиёсий ҳужжатида Япония олдинга сурган барча ташаббуслар ўз аксини топди, деди Бош вазир. «Шимолий ҳудудлар» муаммосига тўхталиб, Т. Кайфу бу масала халқаро миқёсда ҳал этилиши лозим деган фикрни амалга ошириш лозим деган қарорга келинди, деди.

ХИТОЙ ЁРДАМ СЎРАМОҚДА

● МАЪЛУМКИ, яқинда Хитой Халқ Жумҳуриятининг қатор вилоятларида табиий фожиа юз берди. Дарёлар ўз ўзанларидан чиқиб кетди, бепоён ерларни сув босди. Натижада кўплаб кишилар ҳалок бўлди, юзлаб оилалар бошпанасиз қолди. Шу муносабат билан фуқаролар маъмурияти бўйича вазир ўринбосари Чэнь Хун Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби Перес де Куэльярга мактуб билан мурожаат қилди.

Мазкур мактубда миллион-миллион кишилар ташқи оламдан ажратиб қўйилганлиги, уларнинг бошпанасиз қолганлиги таъкидланди. Фалокат юз берган жойларда ичимлик сувлари етишмаяпти, безгак, ичбуруқ ва бошқа юқумли касалликлар тез тарқалмоқда. Азият чекканларга ёрдам бериш ва вайрон бўлган алоқа шахобчаларини тиклаш учун 200 миллион доллар зарур эканлиги мактубда таъкидланди.

ГВАДАЛАХАРАДА КЕНГАШ БЎЛДИ

● ЛОНДОНДА ривожланган етти мамлакат бошлиқлари ҳамда Совет Президенти иштирок этган учрашув ўтказилаётган бир пайтда Мексиканинг Гвадалахара шаҳрида халқаро янги уюшмага асос солинди. Испания, Португалия, Лотин Америкасидан жами мазкур учрашувда 19 мамлакат иштирок этди. Бу уюшма «Ибероамерика учрашуви» деб аталди.

Мазкур учрашувнинг икки жиҳати жаҳон ахборот воситалари вакилларининг эътиборини дарҳол ўзига тортди. Унда Америка Қўшма Штатлари иштирок этгани йўқ. Зотан, у таклиф ҳам этилмаган эди. Иккинчи жиҳати — унда 65 яшар Куба раҳбари — Фидель Кастронинг иштирок этиши бўлди. Дастлаб, қатор мамлакатлар раҳбарлари Фидель Кастрони «синдирмоқчи» бўладилар, шу тариқа Кубада сиёсат юргизиш бўйича ўзгаришлар талаб қиладилар, деган тахминлар бўлган эди. Бир йўла айрим давлат раҳбарлари унга АҚШ президентининг шу мазмундаги мактубини топширади, деб ўйлашган эди. Бироқ тахминлар тўғри чиқмади. Учрашувда Кастро муносиб тарзда кутиб олинди, у билан бошқа давлат бошлиқлари ўртасида мазмунли суҳбатлар бўлиб ўтди. Учрашув иштирокчиларининг ярмидан кўпроғи Кубани Америка Давлатлари Ташкилотига қайтариш керак, деган фикрни билдирдилар.

Л. И. БРЕЖНЕВ ҚИЛИЧИ САВДОГА ҚЎЙИЛДИ

● ВАРШАВАДА ўтказилган санъат асарлари аукционида Ироқ президенти Саддам Ҳусайн томонидан Л. И. Брежневга совға қилинган қилич савдога қўйилди. Қилич жуда ҳам гўзал қилиб ишланган қинда сақланмоқда. Унинг устига «Ҳурматли Леонид Брежневга, КПСС МК биринчи котибига, империализмга қарши курашганлиги учун, Ироқ халқи ва унинг президентидан. Миннатдор Ироқ халқи» деб битиб қўйилган. Қилич дастагига Қуръон оятлари ёзилган. Қиличнинг сопи кумушдан ясалиб, қимматбаҳо жавоҳирлар билан безатилган. ПАП агентлигининг хабар беришича, қилични Варшавага Л. Брежнев набираси билан таниш бўлган киши олиб келган. Қиличга дастлабки баҳо — 55 миллион злотих (5 минг доллар) қўйилди.

ҲУКУМАТ БОШЛИҒИ САЙЛАНДИ

● ЭФИОПИЯ вакиллари Кенгаши ҳозирги пайтда мамлакатда парламент ваколатларини ижро этиб турибди. Унинг яқинда бўлиб ўтган мажлисида ўтиш даври ҳукуматининг бошлиғи этиб Мелес Зенауи сайланди. М. Зенауи Эфиопия халқ инқилобий демократик фронтининг раиси ҳамдир. Маълумки, мазкур фронт аскарлари биринчи бўлиб Эфиопия пойтахтига кириб, Менгисту Хайле Марнам тузумини ағдариб ташлаган эдилар.

ҲАСАН II НИНГ САФАРИ

● МАРОКАШ қироли Ҳасан II 26 сентябрь куни расмий ташриф билан Вашингтонга келади. Марокаш армияси ҳамда Полисарио фронти исёнкорлари ўртасида ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битим кучга кирганидан сўнг қирол АҚШга йўл олади. Ҳасан IIнинг АҚШ президенти Буш билан олиб борадиган музокараларида Ғарбий Сахара мустақиллиги ва унинг ҳудудлари тўғрисидаги масала асосий ўринни эгаллайди.

● СОМАЛИ пойтахти Могадишода ҳам, мамлакатнинг шимоли ва жанубида ҳам ҳамон қуролли тўқнашувлар тўхтаганича йўқ. Собиқ президент Муҳаммад Сиад Баррега қарши турган олти гуруҳ ўртасида ҳам ихтилофлар чиқиб турибди. СУРАТДА: Сомали пойтахти — Могадишо шаҳрида.

ТАСС сурати.

«ДИЛРАБО» ХУШНУД ЭТДИ

Бу даста бадиий ҳаваскорлари Москва бўйлаб қилган сафарларидан бой таассуротлар билан қайтишди. Улар ҳарбий қисмларда бўлиб, диёримиздан борган жангчиларга ранг-баранг концертлар кўрсатишди. Ҳарбийлар эса қалбларига ором бахш этган халқ ашула ва рақс дастаси — «Дилрабо»га миннатдорчилик билдирдилар.

Кўплаб қобилиятли ёшларни бағрига олган «Дилрабо» пойтахтимизнинг Октябрь районидаги Алишер Навоий номли маданият уйида шаклланган иноқ жамоадир. Унинг рақс тўгарагига Шафоат Маҳмудова бир неча йиллардан бери раҳбарлик қилиб келмоқда. Ўзини маданият ишига бағишлаган бу жонкуяр ходима ҳақида даста бадиий раҳбари Салоҳиддин Муслимов бизга гапириб берди. Унинг айтишича Ш. Маҳмудова мунтазам ижодий изланар экан. Айни пайтда талабчанлиги туфайли бадиий жамоада катта ҳурмат ҳам қозонган. Унинг ҳаракатлари натижасида дастада иштирок этаётган Гўзал Тошхўжаева, Салима Содиқова, Муҳайё Абдуллаева, Гулноза Абдулхаевалар рақсга чин меҳр қўйиб қолишди.

Бу маданият уйида ташкил этилган таниқли санъаткор Ориф Қосимов бошчилигидаги «Дуторчи қизлар», ўзбек миллий чолғу асбоблари дасталари ҳам хизматлари билан танилиб бормоқдалар.

**М. ЎРМОНБЕКОВА,
Н. УМИРЗОҚОВА.**

БОР БЎЛСИН МУҲАББАТ!

Буюк мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг «Лайли ва Мажнун» достони асосида саҳналаштирилган шу номдаги спектакль Маннон Уйғур номидаги санъат институтида қўйилди. Институт ўқитувчиси Б. Умаров мана шу ўлмас асар орқали ўз талабаларини буюк сўз устаси Навоийнинг ижоди билан таништиришга киришди. Мажнун роли Б. Пирматовга, Лайли роли Н. Арзимуродовага ишониб топширилди.

Дунёга машҳур «Ҳамса»нинг учинчи достони бўлмиш «Лайли ва Мажнун» бир неча бор саҳна юзини кўрган. Ҳар бир режиссёр бу асарни ўзича идрок этиб, ундан завқ олган эди. Б. Умаров эса муҳаббатномадаги ишқ қудратини кўрсатишни мақсад қилган эди ва бунга эришди. Спектакль Алишер Навоий туғилган кунининг 550 йиллигига бағишланган.

(ЎзТАГ).

Давлат автомобиль назорати Чилонзор район бўлинмаси ходимлари Тўлқин Ҳайриддинов, Қобил Бакиров, Худоёр Юсуповлар хизмат вазифаларини сидқидилдан адо этишмоқда. Бу йўл назоратчилари куни кеча Домбраободда ашаддий жиноятчиларни қўлга туширдилар. Мажбуран тўхтатилган «Жигули» машинасини ташлаб қочган қуролланган безорилар қўлга олинди. СУРАТДА: йўл назоратчилари Қ. Бакиров ва Ҳ. Юсуповлар иш устида.

А. ГОРОКРИК (ЎзТАГ) сурати.

● ЁШЛАР ИЖОДИ

ЯШАШИМ КЕРАКДИР ҲАЛОВАТ БИЛМАЙ

ҲАР БИР китобхоннинг ўз севган ёзувчиси, санъаткори ва шоири бўлади. Шахсан мен ёш истеъдодли шоир Абдумажид Азимовнинг ижодига ҳурмат билан қарайман. Чунки у шеъриятнинг дояси дард ва машаққат эканлигини юракдан ҳис қилиб ёзади. Шу боисдан ҳам шеърлари содда ва мураккаб, бир оз эртакнамо ва жудаям мардона. У дунёдаги бор камчиликни ўзидан ахтаради, ўз-ўзини таҳлил этиш орқали ҳаммамизни бир-биримизга очиқроқ таништириб қўйишга интилади. Уни бу йўлдан ҳеч қандай куч қайтара олмаслигини, шеърият эса жудаям муқаддас нарса эканлигини уқтиради:

Мени олиб бўлмагай қўлга,
Хушомаду алдовлар билан.
Чиққандирман муқаддас йўлга,
Юрагимда оловлар билан.
Кўзларимни қопламас парда,
Шону шуҳрат, ёлғон, таъмадан,
Қисматимга қилмасман зарда,
Қийноқларда қолсам дафъатан...
(«Мени олиб бўлмагай қўлга...»).

Яқинда Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида шоирнинг «Қалбимнинг Ватани» номли биринчи шеърий тўплами босмадан чиқди. Китобни варақлар эканман, вужудимни аллақандай нозик ҳислар чулғаб олди. Қайта-қайта ўқиш жараёнида, юрт соғинчи ва қишлоқ манзаралари қалбимни забт этди. Шунда А. Азимовга нисбатан Ўзбекистон ССЖ халқ шоири Абдулла Орипов («Ёшлик» ойномаси, 1982 йил 1-сон) катта эътибор бериб, ижодига алоҳида бир ишонч билан қараганлигини эсладим. Шеърларни синчиклаб мутолаа қилиш жараёнида бу ишонч ўз вақтида билдирилганлигини, у шоирга келажакка умид ва сермашаққат ижод йўлида ҳамиша ўта масъулият юклаб турганлигини бутун борлиғим билан ҳис қилдим. Ҳа, ўсиб келаётган ёшларга алоҳида эътибор бериш ҳамма ёзувчи ва шоирларнинг ҳам қўлидан келавермайди.

Абдумажид бутун шууридаги, ўзини ҳаяжонга солган воқеа-ҳодисаларни қоғозга туширади. Воқеалар тимсолида фикрларини бадиий йўсинда — образли ва турли хил ташбеҳлар орқали ўқувчига етказишга ҳаракат қилади. Бу ўринда муваффақиятларга ҳам эришади:

Кўзларимда дунё ташвишлари жам,
Уфққа қадалган кўзларим.
Шу ҳаёт ишқида яшасам,
Нурларга кўмилса йўлларим.
Кафтимда дунёни кўтарсам,
Майлига қабарса қўлларим!
(«Кўзларимда дунё ташвишлари жам»).

Шу билан бирга тўпламда меҳр ва муҳаббат, айрилиқ ва ҳижрон, Ватан ва халқ, Ота ва Она, ўтмиш ва келажак каби мавзулар қаламга олинган. Бу шеърларнинг бирортаси мухлисларни эътиборсиз қолдирмайди. Уларни қайта-қайта ўқишга, фикрлашга, образли сатрлар мағзини чақишга ундайди. Шоир мураккаб шеър ёзиш йўлидан иложи борича қочишга ҳаракат қилади.

Китобда, айниқса, ҲАҚИҚАТ мавзусига алоҳида эътибор берилган. Маълумки, қанчадан-қанча инсонлар шу муқаддас туйғуни деб азоб-уқубат, дарду алам, изтироб ва қийинчиликларни бошларидан ўтказдилар. Шу тушунча учун не-не улуғ инсонлар ҳаётларини қурбон берганларини биз тарихдан яхши биламиз. Халқимиз: «Ҳақиқат эгилади, лекин синмайди», деб бекорга айтмайди. Шоир «Ҳақиқат» номли шеърида шундай дейди:

... Разолат ўқидан юлдузинг сўниб,
Мозоринг чўкмоқда олис тупроқда.
Сағир қиз сингари хўрликка кўниб,
Кўз ёшлар тўкасан овлоқда.
Мен сени топаман, ҳақиқат!

Абдумажид «Ўтаётган йиллар», «Келганман эҳтимол...» каби шеърларида ҳам ҳақиқат мавзусини қаламга олади. Шоир одамзот учун энг эзгу нарса — Ватан эканлигини ҳам ёдимизга солиб, бу азиз туйғуни қадрлашни, керак бўлганда унга жонимизни ҳам тикишимиз лозимлигини уқтиради. Халқ ва Ватан тушунчаларини бир-бирига сингдириб шеърга солади. Шунингдек, «Уй», «Муқанна», «Тоғам Абдухолиқ хотирасига», «Бу бизнинг еримиз» каби шеърларида бу мавзу янада бойитилади. Айниқса, «Ўгит» ана шу жиҳатдан алоҳида аҳамиятга эгадир.

Ғанимлар кўзига тик қаролмасанг,
Юртингни ёвлардан қутқаролмасанг,
Ғамингни шодликдай сипқаролмасанг,
Умрингни беармон ўтказолмасанг,
Болам, бу умрингни яшадим дема.

...Инсонга бир марта берилган ҳаёт,
Уни эзгуликка сарф эт, одамзот.
Неча Жамшид ўтди, неча Қайқубод —
Гар сенда бўлмаса собит, эътиқод,
Болам бу умрни яшадим дема.

Шоир бугунги кунларимизни сарҳисоб қилиб, ўқувчи билан ўз фикр-мулоҳазаларини ўртоқлашади. «Тез ёрдам» шеърида оддий табобат хизматидаги «тез ёрдам» машинаси орқали алғов-далғов кунларимизни тадқиқ қилади. Шу ўринда муаллиф томонидан топилган ва қўлланган ажойиб образларни четлаб ўтиб бўлмайди. Қуриб бораётган Оролимиздан тортиб виждонимизга ҳам «тез ёрдам» зарурлигини уқтириб ўтади. Шу ўринда савол туғилади: бунга не сабаб? Назаримда, шоирнинг бу мавзуни қаламга олишига асосий сабаб — ҳозирги кунимизда одамлар ўртасида меҳр-оқибат йўқолиб, бир-бирига шафқатсиз бўлиб, баъзан ўз виждони, эътиқоди ва диёнатини ҳам маълум даражада йўқотаётганлигида деб ўйлайман.

Абдумажид яна бир шеърида бу мавзуни тўлдиради. «Ҳаёт саҳнаси»ни иложи борича яхшилик ва эзгулик «гуллари» билан безашга ундайди. Кишиларда бир-бирига диёнат қанчалик кучли бўлса, хиёнат шунчалик тез йўқолишини таъкидлаб ўтади. Инсонийлик деб аталмиш «дарахт»га ҳар биримиз доимо кучимиз етганича сув қуйиб туришимиз кераклигини айтади.

...Дилим изтиробу соғинчга тўлди.
Неча қаттол ўқлар тилди кўксимни.
Хиёнат, алдовдан неча бор ўлдим,
Ниҳоят, танидим бугун ўзимни!..

Шоир «Ўтаётган йиллар» шеърида ҳам бугунги кунимиз қиёфасини чизиб беради. Тўпламдан ўрин олган шеърларнинг аксарият қисмида шоир «мени» воқеа-ҳодисалар билан уйғунлашиб кетади. Бу эса муаллифдан катта меҳнат, изланиш ва маҳорат талаб қилади. Бу ҳам А. Азимов ютуқларидан биридир.

Энди юқорида номи тилга олинган «Ўтаётган йиллар» шеърига келсак, шоир қаерда юрмасин-турмасин, инсонлар учун ёрдамини аямажагини уқтиради, бизларни ҳам шунга ундайди. Шеър шундай бошланади:

Йигирманчи аср кечар асабий,
Турфа қийноқларга солиб жонимни:
Йўргаклар меҳрибон волида каби
Қадимий момомиз — Бибихонимни!
... Яшашим керакдир ҳаловат билмай,
Нурлар тезлигида қувлаб йилларни.
Оқар томиримда қўшиқлар тинмай,
Йиллар манглайимга чизар йўлларни...

Юқорида айтганимиздек, мажмуадан севги-муҳаббат, айрилиқ ва ҳижрон, соғинч ва висол мавзуидаги шеърлар ҳам ўрин олган. Муҳаббат бобида ёзилган «Қалбим сендан туйғун...», «Ёввойи гуллар», «Халқ йўлида», «Қуримаган ҳали кўз ёшим», «Эсимда учрашув...», «Қўшилмапти бизларнинг тақдир...», «Юрагим ёнар армонда» каби шеърлар ўқувчи хотирасида қолади. Ҳар бир шоир бу мавзуни ўзига хос куйлаганидек, Абдумажид ҳам бошқаларга ўхшашни хоҳламайди. Мана, «Тилларинг ҳар сафар...», деб бошланадиган шеърини олиб кўрайлик:

Тилларинг ҳар сафар тонди севгидан,
Аммо нигоҳингда туйдим бир меҳр.
Мени жудо қилма олий туйғудан,
Сиғиниб, ёлвордим ғаройиб сеҳр...

Ва у шундай тугайди:

Ҳамон бу ҳасратни юта олмайман,
Бир сўз айтишингни кутарман ҳамон.
Дунёдан ноумид ўта олмайман,
Мени севмаганинг, севгилим, ёлғон!

Абдумажид Азимов ўзи туғилиб-ўсган юрт соғинчини қоғозга тушираркан, кўзи ўнгидан онгига муҳрланиб қолган воқеалар бирма-бир ўта бошлайди. Юрт соғинчини ўзининг ота-онаси ва ёру биродарлари билан боғлашга ҳаракат қилади. У бир шеърида: «Сени улоқтиргум осмон қаърига, Сурхон даштларига сиғмаган юрак!» — деса, яна бирида:

Хобларимдан кетиб ҳаловат,
Туйғуларим жўшди қай куни.
Ўғлим, юргин дея саломат,
Кузатдингиз йироққа мени!... —

деб ўз онасига қалб кўзгусини очади ва шундай тугатади:

... Мен қайтарман, тугайди алам —
Киндик қоним тўкилган ерга.
Қайтадирман оппоқ тонг билан,
Офтобни ҳам етаклаб бирга!

Тўпламдан ўрин олган баъзи бир шеърларда, бизнингча, жузъий камчиликлар ҳам бор. Хусусан, «Юксаклик...», «Шодликларнинг эрур давоми», «Чангли йўллар» каби шеърларнинг «юки» енгилдай туюлади. Албатта, бу каби нуқсонлар ижодий тажриба ошган сари тузатиб борилади. Энг қувончлиси, шоир Абдумажид Азимов энди-энди берилиб ёзаётир. Унинг рўзнома ва ойномаларда эълон қилинаётган шеърлари фикримизнинг гувоҳидир.

Тўрамурод РАҲМОНОВ, «Гулистон» ойномасининг ходими.

ЯНГИ ҚЎҒИРЧОҚ ФИЛЬМЛАР

«СИРЛИ ЖОМАДОН»

... БОЛАЛАР майдончасида ўйнаб юрган қўзичоқ ва улоқча бир кучукнинг бузилиб қолган турли ўйинчоқларни тузатаётганини кўришади. Уларнинг кузатишларича, ҳалиги кучукнинг қўлида бир ғаройиб жомадон бўлиб, у сирлидек туюлади. Нега деганда ҳалиги кучук бузуқ нарсаларнинг ёнига бориб, жомадондан нималарнидир олиб тузатишга киришарди.

Узоқ кузатишлардан сўнг қўзичоқ ва улоқча кучукнинг «сирли жомадони»ни ўғирлашмоқчи бўлишади. Бу ишнинг уддасидан чиқишади-ю, бироқ ҳеч нарсани тузата олишмайди. Шунда ҳалиги ўғирланган жомадон эгаси бўлмиш кучук бу икки ёш «ўғрилар»ни кечиради ва уларга дурадгорлик сирларини ўргата бошлайди...

«Ўзбекфильм» қошидаги мультбирлашмада болаларга мўлжалланиб суратга олинаётган бу қўғирчоқфильм сценарийсини Юрий Александров ва Николай Смирнов ёзишган. Уни тасвирчи Ольга Барок лентага муҳрламоқда, мусаввир эса Виктор Вахтин. Жажжи ука-сингилларимизни тўғри бўлиш ва ҳунар ўрганишга ундайдиган бу киноасарга томошабинларга таниш бўлган ижодкор Николай Смирнов режиссёрлик қилмоқда.

Р. БЕРДИЕВ.

● Миржалол шарҳлайди

ОЙНИНГ ЎН БЕШИ ҚОРОНҒУ БЎЛСА...

«Пахтакор»нинг сафардаги ўйинларини Миржалол Қосимов шарҳламаганига анча бўлди. Бунга асосий сабаб — командамизнинг сафардаги учрашувлари ҳам «ойнаи жаҳон» орқали кўрсата бошланганлиги эди. Куни кеча бўлиб ўтган «Динамо» (Киев) — «Пахтакор» ўйинини олиб кўрсатиш ҳам мўлжалланган эди. Бунга Украина телевиденнеси ҳам хайрихоҳлик билдирганди. Бироқ Киев билан Тошкент вақтлари орасидаги фарқ асосида ўйин Тошкент вақти билан жуда кеч бошланганлиги туфайли бу режа амалга ошмай қолди.

— Аттанг, — Миржалол билан телефон орқали суҳбатимиз шундай бошланди. — Сафардан биринчи очкони қандай қилиб қўлга киритганимизни ўзбек футбол мухлислари кўра олишмагани чакки бўлибди. Тағин кимдан — ўтган йилги мамлакат чемпиони, бу йилги шоҳсупага даъвогарлардан бири Киев динамочиларидан!

— Табриклаймиз, Миржалол. Киевлик чарм тўп усталаридан бир мавсумда уч очко олиш ҳамма жамоаларга ҳам насиб қилавермайди...

— Нимасини айтасиз. Учрашув бошланишидан 10 дақиқа ўтмай туриб биз 0:2 ҳисобда ютқазаётган эдик. Юран—Саленко жуфтлиги мамлакатдаги бошқа командаларда йўқ ҳисоб. Ҳимоячиларимиз ҳам асосий эътиборни шунга қаратишган эди. Бироқ улар иштирокида киритилган икки тўп жарима белгилангандан сўнг амалга оширилди. Ҳимоячиларимиз икки марotaба Юранни қоидани бузибгина тўхтатиб қолишди. Биринчи ҳолда унинг ўзи Саленко жарима белгисидан ошириб берган тўпни дарвозага аниқ йўллаган бўлса, иккинчи ҳолда Саленко 11 метрлик жарима тўпидан ҳисобни оширди. Албатта, учрашувнинг бундай бошланиши ҳеч ҳам кутилмаган бўлди. Бироқ, ҳали асосий қуролимиз — қарши ҳужумни ишга солмаган эдик. Ниҳоят 28-дақиқада Игорь Шквирин мавсумда 12-тўпини киритиб, орадаги фарқни қисқартирди.

— Иккинчи бўлимда эса майдон эгалари яна ҳисобни оширдилар...

— 10-рақамда ўйнаган Бецанинг бу голи 1990 йилги жаҳон чемпионатида аргентиналик Трогилонинг СССР терма командаси дарвозасига киритган тўпига жуда ўхшашиб кетади. Қанотдан баланд қилиб узатилган тўпни Беца ҳаммадан юқорига сакраб дарвозага йўналтирди. Бураков қийинчилик билан тўпни қайтарди. Аммо у дарвоза чизиғини кесиб ўтган эди.

— Пахтакорчилар тушкунликка тушиб қолишмадими?

— Албатта, ўша пайтда кайфиятимиз бузилди. Бироқ Андрей Пятницкий жарима тўпидан ҳисобни қисқартирганидан сўнг яна умид учқунлари уйғонди. Орадан уч дақиқа ўтар-ўтмас Квиткаускас учинчи тўпни киритиб, ҳисобни тенглаштирди. Учрашувнинг қолган 15 дақиқасида киевликлар ҳужумга зўр берсалар ҳам, биз қимматли дурангга эриша олдик.

— «Пахтакор» уч учрашувдан бери мағлубият нималигини билмаяпти. Ана шу уч учрашувда командa 8 та тўп киритди. Шквирин тўпурарлар баҳсида биринчи ўринга чиқди. Демак, команда ўзини ўнглаб олди, деб ишонсак бўладими?

— Ойнинг ўн беши қоронғу бўлса, қолган ўн беши ёруғ дейдилар. Биз команда аъзолари ҳам ана шу ёруғ ўн беш кун келганига ишонгимиз келади...

Шу куни яна уч учрашув ўтказилиб, унда қуйидаги натижалар қайд этилди. «Спартак» (Москва) — «Шахтёр» — 3:1, «Динамо» (Минск) — «Торпедо» — 0:0, «Металлург» — «Спартак» (Владикавказ) — 2:0.

«Пахтакор» навбатдаги учрашувни 30 июль куни Душанбеда ўтказиб, маҳаллий «Помир» билан куч синашади.

МУСОБАҚА ЖАДВАЛИ

	Ў	Ю	Д	М	Т	О
1. МАСК	20	11	6	3	39—24	28
2. «Спартак» М	19	10	5	4	30—19	25
3. «Динамо» К	19	8	8	3	27—20	24
4. «Торпедо»	20	7	9	4	21—14	23
5. «Шахтёр»	19	6	11	2	25—20	23
6. «Динамо» Мн	20	7	7	6	22—19	21
7. «Черноморец»	19	4	12	3	23—17	20
8. «Днепр»	19	5	9	5	17—18	19
9. «Помир»	19	4	10	5	17—21	18
10. «Динамо» М	19	7	3	9	25—25	17
11. «Арарат»	17	7	3	7	16—17	17
12. «Металлург»	19	5	6	9	13—20	16
13. «Локомотив»	19	5	5	9	16—28	15
14. «Металлист»	19	4	7	8	16—26	15
15. «Пахтакор»	20	4	6	10	24—33	14
16. «Спартак» Вл	20	3	7	10	21—33	13

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҳақиқати» рўзномаси ҳузуридаги жамоатчилик кенгаши навбатдаги қабулни бугун — 25 июль куни соат 17 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар меҳнаткашларни жамоатчилик кенгашининг аъзоси, юрист Миратҳам МИРЗУФАРОВ қабул қилади.

Жамоатчилик кенгашининг қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонада жойлашган. Телефонлар: 33-40-48, 32-53-54.

«Тошкент ҳақиқати» жамоатчилик кенгашининг қабулхонаси.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

Тошкент вилояти ҳунар-техника таълими бошқармаси
ЯНГИЙЎЛ ШАҲРИДАГИ
3-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

газ-электр пайвандчилар, қурувчи-дурадгорлар, саноат ускуналарини таъмирловчи-чилангарлар, пойабзалчилар, ғишт терувчи-монтажчилар, токарлар, қандолатчилар, кечки сотувчилар.

Билим юртига 9—11 синфларни битирган 15—18 ёшдаги йигитлар ва қизлар қабул қилинади.

9-синф маълумоти билан ўқишга кирганлар 3 йил ўқийдилар ва тўлиқ ўрта маълумот ҳамда касб эгаллаганликлари тўғрисида диплом оладилар. Ўқувчилар бепул 3 маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юрти қошида барча касблар бўйича ишлаб чиқариш устахоналари бор.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи берилади.

Билим юртида ўқиш вақти узлуксиз меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Эҳтиёжи бўлганларга ётоқхона берилади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этадилар: ариза, таржимаи ҳол, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, 3х4 см. ўлчамли 6 та фотосурат, 086/У шаклдаги тиббий маълумотнома.

Машғулотлар — 1 сентябрда бошланади.

Билим юрти манзили: Тошкент вилояти, Янгийўл шаҳри. Туркманбоғи, 3-ўрта ҳунар-техника билим юрти.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ИЖАРАЧИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЁРЛОВ КОРХОНАСИНИНГ ҚАБУЛ ПУНКТИ-ДЎКОНЛАРИДА
ҚУЙИДАГИ НОМЛАРДАГИ КИТОБЛАР
МАКУЛАТУРАГА АЙИРБОШЛАБ СОТИЛМОҚДА:

Ака-ука Вайнерлар. «Ҳозирги замон детективи».

Ю. Берев. «Сталинномa».

Б. Стокер. «Қонхўр».

Р. Хайлайн. «Ёз эшиги».

Б. Савинков. «Қўпорувчининг хотиралари».

Гр. Адамов. «Икки океан сири».

Гороскоплар-японча, буржларга оид, друидларга оид.

Юқорида кўрсатилган китобларга айирбошланадиган макулатуа топшириш нормаси — 20 кг.

Шунингдек қабул пункт-дўконларига А. Дюманинг «Граф Монте-Кристо» (1 том) китоби сотиш учун олинди, шу китобнинг 2-томи 1991 йилнинг учинчи кварталида келиб тушиши кутилмоқда, макулатура топшириш нормаси — 30 кг.

ДИҚҚАТ!

Олмалиқ шаҳридаги пудрат асосида ишловчи
«АЛМАЛИКСВИНЕЦСТРОЙ» ТРЕСТИГА
доимий ишлаш учун

ғишт терувчилар, дурадгорлар, арматурачилар, бетончилар, сувоқчи-бўёқчилар, электр-газ пайвандчилар, йиғма темир-бетон конструкцияларини монтаж қилувчи монтажчилар

КЕРАК

Меҳнатга ишбай мукофот тариқасида ҳақ тўланади.

Маош миқдори ойига камида 500 сўм.

Ёлғиз кишиларга ётоқхонадан жой, оилалилар учун навбатга туриш тартибида уй-жой берилади.

Трест қошида қурувчи ихтисосини эгаллаш ва малака даражасини ўстириш учун ўқув қароргоҳи мавжуд.

Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда тиббий муолажа масканида дам олиб, даволаниш мумкин. Болалар боғчалари, кашшофлар дам олиш маскани мавжуд. Хоҳловчиларга турли ўқув юртларига йўлланмалар берилади.

Қуйидаги манзилгоҳга мурожаат қилинсин: Тошкент вилояти, Олмалиқ шаҳри, Комсомол кўчаси, 6-уй, «Алмаликсвинецстрой» тресты. Кадрлар бўлими. Телефонлар: 5-22-14, 96-4-28, 96-4-23.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят ҳамда Бўка район қўмиталари Бўка район партия қўмитасининг котиби Б. Р. Раҳмонқуловга отаси

Раҳмонқул СУЛАЙМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этадилар.

Тошкент вилоят ижроия комитетининг ижтимоий таъминот бошқармаси жамоаси мутахассис А. Абдуҳакимовага онаси

Сорахон АБДУҲАКИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ғалаба район партия комитети, халқ депутатлари район ижроия комитети, Киров номидаги жамоа хўжалиги бошқаруви, партия ва касаба уюшмаси ташкилотлари собиқ жамоа хўжалиги раиси, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани

Нуртали Бойназарович КАРЖАУЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

Тошкент ҳақиқати («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти — 325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

Индекс: 64672. Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Буюртма № 5697. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.30.